Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 18 июль 1968 йил, пайшанба ◆ № 166 (14.028). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

ЧОРВОҚ ВА ЧИМГОН УЛКАН ДАМ ОЛИШ ЗОНАСИГА АЙЛАНТИРИЛАДИ

Республикада ишчи ва хизматчиларнинг икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига кўчирилганлиги аҳолининг турмуш даражасини доим ошириш соҳасида энг муҳим социал-иқтисодий тадбир бўлди. Ҳозирги вақтда меҳнаткашларнинг меҳнат, турмуш ва дам олиш шароитини яхшилаш учун қўшимча имкониятлар вужудга келтирилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети янги иш режими шароитида меҳнат унумдорлигини, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, бўш вақтдан мақсадга мувофиқ фойдаланиш ва меҳнаткашларнинг дам олишини уюштириш учун энг қулай шарт-шароитни вужудга келтириш — партия, совет, касаба союз органлари, министрликлар ва идораларнинг кечиктириб бўлмайдиган вазифаси, деб ҳисоблайдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети министрликлар, идоралар, корхоналар ва муассасаларнинг ўз маблағлари ҳисобига дам олиш уйлари, пансионатлар, пионер лагерлари, туристик базалари ва бошқа дам олиш муассасаларини қуриш соҳасидаги ташаббусини маъқуллаб, Чорвоқ сув омбори районида меҳнаткашлар учун ёз фаслида бир йўла 50 минг киши ва қиш фаслида 15 минг киши дам оладиган зонани, Чимгонда 1200 доимий ўринли ва қисқа муддатли дам олувчилар учун 25 минг ўринли тоғ-чанғи спорти комплексини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бу зонани қуриш ва обод қилиш соҳасидаги ҳамма ишлар 1975 йилгача тамомланиши лозим.

Орджоникидзе районидаги Бўстонлиқ зонасида 3830 гектар майдонни дам олиш зонасига айлантириш юзасидан «Узгоспроект» институти ишлаб чиққан умумий схема ва Чимгонда тоғ-чанғи спорти ва туризм комплексини қуриш тўғрисидаги техникавий-иқтисодий доклад тасдиқланди.

Дам олиш зонаси қурилиши ягона бош план асосида юксак шаҳар қурилиши ва архитектура даражасида олиб борилиши ҳамда бу территория инженерлик ускуналари билан таъминланиши лозим. Чорвоқ сув омбори районида дам олиш зонасини ва Чимгонда тоғ-чанғи спорти зонасини вужудга келтириш соҳасидаги асосий ишлар Тошкент область ижроия комитети зиммасига юкланди. Тошкент область ижроия комитети ҳузурида Тошкент областида курорт ва соғломлаштириш муассасалари қурилиши бошқармаси тузилади. Бу бошқарма областда дам олиш муассасаларини кенгайтиришга доир масалаларнинг ҳаммасини мувофиқлаштириб ҳал этади.

Ўзбекистон ССР Молия министрлигига ва Тошкент область ижроия комитетига ана шу бошқарманинг структураси ва штатлари тўғрисидаги таклифларни республика Министрлар Советига тақдим этиш топширилди.

«Узгоспроект»нинг лойиҳалаш институти дам олиш зонасининг асосий лойиҳасини тузувчи ташкилот деб белгиланди.

Дам олиш зонасида канализация, водопровод, иссиқлик билан таъминлаш, газлаштириш, телефонлаштириш, энергия билан таъминлашнинг ташқи тармоқларини, магистрал тош йўллар, ирригация шохобчаларини қуриш ва территорияни инженерлик ускуналарининг бошқа турлари билан таъминлаш, шунингдек аҳолига хизмат кўрсатувчи муассасаларни қуриш давлат капитал маблағлари ҳисобига амалга оширилади.

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалиги, Энергетика ва электрлаштириш, Алоқа, Автомобиль транспорти ва тош йўллар, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ўрмон хўжалиги давлат комитети, «Узгипрокоммунинжпроект», «Узгипропроект» лойиҳалаш институтлари, давлат иттифоқ алоқа лойиҳалаш институти, «Узгипроавтодор», «Узгипроводхоз», «Агролеспроект» лойиҳалаш институтлари дам олиш зонасини планлаштириш лойиҳасига мувофиқ ташқи инженерлик коммуникациялари ва иншоотлари юзасидан лойиҳа топшириқларини 1969 йил 1 январгача ишлаб чиқишни таъминлашлари ва капитал қурилиш ҳажмини иш чертежлари билан таъминлашлари керак.

Ўзбекистон ССР Госпланига, республика Маданият министрлигига, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кинематография давлат комитетига, Ўзбекбирлашувга, Ўзбекистон Касаба союзлари Республика Советига, Ўзбекистон спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи советига ва Тошкент область ижроия комитетига 1970—1975 йилларга мўлжалланган халқ хўжалик планида дам олиш зонаси ва туристик база қуриш лойиҳасига мувофиқ, маданий-маиший иншоотлар, савдо корхоналари, спорт иншоотларини қуришни, шунингдек хизмат кўрсатувчи ходимлар посёлкасини, жамоат маркази объектларини қуришни ва дам олиш зонаси территориясини обод қилишни кўзда тутиш топширилди.

Ўзбекистон Касаба Союзлари Республика Советига Тошкент область ижроия комитети ва Тошкент шаҳар ижроия комитети билан биргаликда Чимгонда тоғ-чанғи спорт базасини қуришда хўжалик ва жамоат ташкилотларининг иштирок этиш ҳиссаси тўғрисидаги масалани қараб чиқиш топширилди.

Иншоотларни фойдаланишга топшириш харажатларини қисқартириш ва дам олувчиларга хизмат кўрсатишни мақсадга мувофиқ уюштириш учун министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотларга амалдаги нормаларга мувофиқ, одамларни кўпроқ жойлаштиришни кўзда тутиб дам олиш уйлари, пансионатлар, пионер лагерлари қуриш тавсия этилади.

Тошкент область ижроия комитети зарурат бўлган тақдирда айрим корхоналар ва ташкилотларнинг дам олиш муассасалари қурилишига сарфлайдиган маблағларини бир жойга тўплаш масаласини министрликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотларнинг раҳбарлари билан биргаликда қараб чиқиши, уларнинг биргаликда қуриш ва иншоотларни фойдаланишга топшириш шарт-шароитларини белгилаши лозим.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги Чорвоқ сув омбори дам олиш зонасида ва Чимгондаги туристик база зонасида барча иншоотларни қурувчи асосий пудратчидир. Бу министрликка ана шу мақсадда махсус қурилиш трестини ташкил этишга рухсат берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети совет кишисининг бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилишга жуда катта аҳамият бериб, республика министрликлари, идоралари ва корхоналари партия, совет касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан биргаликда яқин йиллар ичида дам олиш уйлари, пионер лагерлари, туристик базалар, пансионатлар қурилиши планини сўзсиз бажаришни таъминлайдилар ва бу билан республика меҳнаткашларининг кўнгилдагидек дам олишлари учун яхши шарт-шароитни вужудга келтирадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

Ҳиндистон президенти доктор Зокир Ҳусайннинг Ўзбекистонда бўлиши. Суратда: Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида Зокир Ҳусайнни қабул қилиш пайти.

Н. Ключнев ва В. Мастюков фотоси. (ЎзТАГ).

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН ДЎСТЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН!

Ҳиндистон президенти доктор Зокир Ҳусайннинг Ўзбекистонда бўлиши

Ҳиндистон президенти, доктор Зокир Ҳусайн Самарқанд ва Бухоро билан танишиб бўлгандан кейин, 16 июль кечқуруи республика пойтахтига келди.

Байрам тусида безатилган Тошкент СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан бизнинг мамлакатимизга келган дўст давлат бошлиғини кутиб олди. Аэропортда ҳам, шаҳар кўчаларида ҳам Ҳиндистон Республикасининг, Совет Иттифоқининг ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари кўтарилди.

Ҳиндистон йўллар министри К. М. Пунача, Ҳиндистон ташқи ишлар министрлигининг ташқи ишлар секретари Ражешвар Дайял, Ҳиндистоннинг СССРдаги элчиси Коваль Сингх, президент секретари, доктор Нагендра Сингҳ, Ҳиндистон ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудири Притхи Сингҳ ва Ҳиндистоннинг бошқа расмий кишилари ҳам доктор Зокир Ҳусайн билан бирга Тошкентга келдилар. Президентнинг Ўзбекистон бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳлик қилаётган Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова ҳамда республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов ҳам шу самолётда Тошкентга қайтиб келишди. Олий меҳмоннинг мамлакат бўйлаб қилаётган сафарида СССР геология министри А. В. Сидоренко, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси Н. М. Пегов, СССР ташқи ишлар министрлиги Жанубий Осиё бўлими мудири А. А. Фомин, СССР ташқи ишлар министрлиги протокол бўлими мудирининг ўринбосари Б. Л. Колоколов олий меҳмон билан бирга юрибдилар.

Вақт анча кеч бўлишига қарамай аэропортда юзлаб тошкентликлар тўпланишди. Улар қўлларига гуллар, ҳинд, совет ва ўзбек байроқларини кўтариб олган эдилар. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Г. А. Габриельянц ва С. К. Зиёдуллаев, республика министрлари Қ. С. Зоиров, В. И. Зоҳидов, С. Мамарасулов, Ҳ. Т. Тўлаганов, Н. Ж. Худойбердиев, Ғ. Ғ. Юсупов, Ҳ. Ҳ. Яҳёев, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ғ. Н. Нажимов, Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Ё. Ёқубжонова, матбуот, радио, телевидение ходимлари олий меҳмонни кутиб олишди.

Самолёт олдида расмий кутиб олинганидан кейин Ҳиндистон президенти аэровокзал биноси томон йўл олди ва Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг вакиллари билан қизғин саломлашди.

* * *

Ҳиндистон республикасининг президенти доктор Зокир Ҳусайн 17 июлда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова ҳузурида бўлди.

Ҳиндистон йўллар министри К. М. Пунача, Ҳиндистон ташқи ишлар министрлигининг ташқи ишлар секретари Ражешвар Дайял, Ҳиндистоннинг СССРдаги элчиси Коваль Сингҳ, президентнинг секретари доктор Нагендра Сингҳ, Ҳиндистон ташқи ишлар министрлиги бўлим мудири Притхи Сингҳ ва Ҳиндистоннинг бошқа давлат арбоблари дўст давлат бошлиғи билан бирга келишди.

Ё. С. Насриддинова дўстона суҳбат вақтида Ўзбекистон меҳнаткашларининг ҳаёти тўғрисида, Совет ҳокимияти йиллари мобайнида республика экономикаси ва маданияти гуллаб яшнаганлиги тўғрисида ҳикоя қилиб берди.

Доктор Зокир Ҳусайн уни ва ҳамроҳларини Ўзбекистонда шодиёна кутиб олганликлари учун самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Суҳбатда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов, Г. А. Габриельянц, С. К. Зиёдуллаев, республика министрлари ҳозир бўлдилар. Суҳбат иштирокчилари орасида СССР геология министри А. В. Сидоренко, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси Н. М. Пегов, СССР ташқи ишлар министрлиги Жанубий Осиё бўлими мудири А. А. Фомин, СССР ташқи ишлар министрлиги протокол бўлими мудири ўринбосари Б. Л. Колоколов ҳам бор эдилар.

* * *

Тошкентда зилзила оқибатлари қандай тугатиляпти? Ҳиндистон президенти Ўзбекистон пойтахтига келиши биланоқ шу саволни берган эди. 17 июлда доктор Зокир Ҳусайн шаҳар билан танишган вақтида шу саволига муфассал жавоб олди.

Чилонзордаги кўп қаватли уйлар, шаҳар марказидаги янги кварталлар президентга Тошкентда уй-жой қурилиши кенг қулоч ёйганлигини кўрсатди.

Москва, Ленинград, Россия Федерацияси шаҳарлари, Украина, Белоруссия ва бошқа совет республикалари бинокорлари қурган бинолар президентнинг диққатини ўзига жалб этди.

Меҳмонлар тушган қатор-қатор машиналар Лаъл Баҳодир Шастри номидаги кўчадан ўтиб, Ҳиндистоннинг собиқ бош министри ўз ҳаётининг сўнгги дақиқаларини кечирган боққа олиб келди.

Доктор Зокир Ҳусайн ўз мамлакатининг атоқли давлат арбоби портрети тагига гулдасталар қўйди. У Совет — Ҳиндистон дўстлигини мустаҳкамлашга муҳим ҳисса қўшган Л. Б. Шастрининг хотирасига нисбатан тошкентликлар қалбида, барча совет кишилари қалбида самимий ҳурмат ҳис-туйғулари мавжудлигидан чуқур миннатдор эканлигини изҳор қилди.

Дўстона давлат бошлиғи ва унинг ҳамроҳлари тушдан кейин Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институтини бориб кўрдилар. Улар шунингдек Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния назоратида ҳам бўлдилар.

ҲИНДИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ШАРАФИГА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети 17 июлда Ҳиндистон Республикаси президенти доктор Зокир Ҳусайн шарафига зиёфат бердилар.

Зиёфатда дўст давлат бошлиғи билан бирга президентнинг мамлакат бўйлаб қилган сафарида унга ҳамроҳ бўлган Ҳиндистон ва Совет давлат арбоблари, республиканинг раҳбар ходимлари ҳозир бўлдилар.

Зиёфат вақтида нутқлар сўзланди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова Ҳиндистон президентини самимий табриклади. Совет Иттифоқи, деб таъкидлади Ё. С. Насриддинова, Ҳиндистон Республикасининг синалган ва содиқ самимий дўсти бўлиб, СССРнинг доим беғараз кўрсатиб келаётган катта ёрдами Ҳиндистон экономикасини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга ёрдам бермоқда. Ўзбекистон ҳам совет — ҳинд ҳамкорлигини кенгайтиришга муносиб ҳисса қўшмоқда. Ё. С. Насриддинова Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон умумий тинчлик ва халқаро хавфсизлик ишини биргаликда қаттиқ туриб ҳимоя қилишга интилаётганлигини, мустамлакачиликка қарши биргаликда кураш олиб бораётганлигини уқтириб ўтди ва доктор Зокир Ҳусайннинг мамлакатимизга қилган сафари совет — ҳинд муносабатларини ривожлантиришга қўшилган муҳим ҳисса бўлади, деб ишонч билдирди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси ҳинд халқининг ўз мустақиллигини янада мустаҳкамлашда, миллий экономика ва маданиятини ривожлантиришда муваффақиятларга эришувини тилади, доктор Зокир Ҳусайн ва Ҳиндистон бош министри Индира Гандининг соғлиги учун, СССР ва Ҳиндистон Республикаси халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун, бутун дунёда тинчлик учун қадаҳ кўтарди.

Ҳиндистон республикасининг президенти доктор Зокир Ҳусайн жавоб нутқи сўзлади. Зокир Ҳусайн ўзини ва СССР бўйлаб сафарида ўзига ҳамроҳ бўлган кишиларни дўстона кутиб олган[illegible] учун шахсан ўз номидан ва [illegible] ҳинд халқи номидан самимий [illegible]натдорчилик ва ташаккур б[illegible]ди. Бизларни самимий кут[illegible]ганлигингиз туфайли, деди [illegible]дент, биз ўзимизни чет элда [illegible]миз деб бир дақиқа ҳам ў[illegible]дик, биз ўзимизни ҳамма ва[illegible] юртимиздагидек ҳис этдик.

Доктор Зокир Ҳусайн ҳинд — совет халқларининг дўстлиги асрлардан буён давом этиб к[illegible]ётганлигини таъкидлади. Жумладан, у қадимий ўзбек маданияти ва архитектурасининг ўз мамлакати маданияти ва архитектурасига кўрсатган таъсирини уқтириб ўтди. Халқларимизнинг моҳир усталари кўп асрлар давомида бир-бирлари билан муносабатда бўлиб, бир-бирларини бойитиб келдилар. Ҳинд ва совет халқлари ўртасидаги дўстлик, деди президент, сўнгги вақтларда янги мазмун касб этди, бу дўстлик йил сайин мустаҳкамланиб ва кучайиб бормоқда.

Биз Ҳиндистонда, деди сўнгра доктор Зокир Ҳусайн, совет кишилари бизга нисбатан ғоят зўр хайрихоҳлик кўрсатаётганликларини яхши биламиз. Бутун мамлакатда бўлгани сингари сизнинг юртингиз — Ўзбекистонда ҳам Ҳиндистон мустақиллигининг йигирма йиллиги зўр шодлик ва ҳурмат билан нишонланганлигини ҳам биз биламиз. Бу эса совет кишиларининг Ҳиндистон халқига бўлган дўстлигини ифодаловчи [illegible]да кўп мисоллардан [illegible]дир. Б[illegible] совет кишилари [illegible] катта ютуқларга эришганлик[illegible]ини биламиз. Биз бир вақтлар [illegible] аграр ўлка бўлган Ўзбеки[illegible] қисқа вақт ичида қудратли индустриал республикага, ёппасига саводхон республикага айланганлигини ҳам биламиз. Бизнинг халқимиз сиз эришган муваффақиятлардан хурсанд бўлмоқда. Бу — табиий бир ҳолдир. Биз эришган муваффақиятлардан совет кишилари ҳам қувонаётганлигини биламиз.

Президент ҳар икки давлат халқлари ўртасидаги дўстликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш зарурлигини таъкидлаб ўтди. Бизнинг замонамизда жаҳондаги барча халқлар дўст бўлиб, тинчликда яшашлари, тинчликка интилишлари лозимлиги айниқса муҳим эканлигини президент уқтириб ўтди, чунки фақат дўстликкина ер юзида тинчликнинг мустаҳкам гарантияси бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик бизлар уч[illegible] эмас, шу билан бирга жаҳондаги барча халқлар учун ҳам за[illegible] — деди президент. Мен Ўзбек[illegible] билан Совет Иттифоқидаги ба[illegible] халқлар билан дўстликни яна мустаҳкамлаш зарурлигига ишон[illegible] ҳосил қилган ҳолда жўнаб [illegible]моқдаман.

Доктор Зокир Ҳусайн [illegible] халқи, Совет Иттифоқидаги б[illegible] халқлар шарафига, ҳар и[illegible] мамлакат ўртасидаги дўст[illegible] шарафига табрик сўзлари [illegible].

Зиёфат самимий ва дў[illegible] зиятда ўтди. (ЎзТАГ)

МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛИШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелест, КПСС Марказий Комитети секретари К. Ф. Катушев ўртоқлар 16 июлда Варшавадан Москвага қайтиб келдилар. Улар Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи партия ва ҳукумат раҳбарларининг учрашувида иштирок этдилар.

РСФСР ОЛИЙ Советининг сессияси

17 июлда Москвада союзлар уйининг колонна залида VII чақириқ РСФСР Олий Советининг III сессияси очилди.

Эрталаб соат 10. Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, Ф. Д. Кулаков, М. С. Соломенцев ўртоқлар, шунингдек РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси ва раис ўринбосарлари, РСФСР Олий Совети Президиумининг секретари, РСФСР Олий Совети Президиумининг аъзолари, Россия Федерацияси ҳукуматининг аъзолари Президиумга чиқадилар. Депутатлар ва меҳмонлар уларни давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

Сессияни РСФСР Олий Советининг Раиси депутат М. Д. Миллионшчиков очди. (ТАСС).

ТАСС ахбороти

1968 йил 16 июлда Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-232» учирилди. Йўлдошга ТАСС томонидан 1962 йил 16 мартда эълон қилинган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

МАРРА—ЎТТИЗ ЦЕНТНЕР

Мақтанмаймиз, лекин бу йил баҳорда катта қийинчиликларга дуч келган бўлсак-да, сира чўчимадик. Табиат инжиқликларини меҳнатимиз, тажрибамиз, куч ва иродамиз билан енга олдик. 40 гектар ерда чигитни қайта экишга тўғри келди.

Ҳозиргача 72 гектар ердаги ғўза уч марта комплекс парвариш қилинди, уч марта [illegible]қлантирилди. Пайкалларда б[illegible]рта ҳам бегона ўт йўқ. Культ[illegible]ция вақтида тупроқнинг майин бўлишига ҳамда ерда кўпроқ нам сақлаб қолинишига эришяпмиз.

Ҳосил туплардан олинажагини яхши биламиз. Шунга кўра ҳар туп ғўзани яхши эъзозлаб ўстирмоқдамиз. Ҳар гектар майдонда 95-110 минг туп кўчат бор. Вегетация охирига қадар ана шу кўчатларни тўла сақлаб қоламиз. Бунинг учун комплекс агротехника тадбирларини маромида ўтказамиз. Ғўзани минерал ўғитлар билан озиқлантиришни тағин бир неча кундан кейин тўхта[illegible]қчимиз. Шундай қилсак, экин [illegible]злаб кетмайди. Асосий эътибо[illegible] суғоришга, ғўзани маҳаллий ўғит билан озиқлантиришга қаратамиз.

Июль о[illegible]ига қадар барча майдонлар[illegible]замизни тағин 1,5 марта [illegible]кс парваришдан чиқар[illegible]оқчимиз. Шунга эришиш учун ишчи [illegible] ҳам, техника воситалари ҳам етарли. Механизатор Эргаш Жўраев, сувчилардан Ражаб Йўлдошев ва Исмоил Ҳусенов ўртоқлар ҳамиша ҳамкорликда иш кўришади. Сувчининг иши механизаторга, механизаторнинг юмуши сувчиникига боғлиқ эканлигини яхши англаган бу азаматлар ғўзанинг ўсишини ҳисобга олиб ишлашяпти. Суғориш бизда кеча-ю кундуз олиб борилмоқда.

Барвақт шоналаган ғўзалар бир текис гулламоқда. Июль ойи давомида барча майдондаги экинни текис гуллатиб оламиз ва кўсак тугишига эришамиз. Августда эса ҳосилга-ҳосил қўшиб, уни эртароқ пишириб етилтириш чораларини кўрамиз. Шундай қилиб, бригада бўйича гектар бошига 30 центнердан пахта топширамиз. Ҳа, ҳосилимиз бундан кам бўлмайди.

Т. МЎМИНОВ,
Бухоро область, Ромитан районидаги «Социализм» колхозининг бригада бошлиғи.

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети республика областлари, районлари, совхозлари ва автоколонналари ўртасида ғаллани ўриб-йиғиб олиш, давлатга дон топшириш, уруғлик фонди жамғариш ва дон ташиш бўйича социалистик мусобақанинг 1968 йил 16 июлгача бўлган якунларини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Кўчма Қизил байроғи **Самарқанд областига** (область партия комитетининг секретари **Усмонов**, область ижроия комитетининг раиси **Ҳамроқулов**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Абду[illegible]аев**, область совхозлар трестининг директори **Муҳитдинов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси **Аракелов**, дон маҳсулотлари область бошқармасининг бошлиғи **Ражабов** ўртоқлар) берилди. Область мавсум бошидан бери ғалла ўрим-йиғими планини 71,2 процент бажарган, шу жумладан кейинги беш кун ичида йиллик планга нисбатан 23,8 процент ғаллани ўриб-йиғиб олган ва 101,1 процент уруғлик жамғарган. Байроқ Тошкент областидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Сирдарё областининг **Фориш районига** (район партия комитетининг секретари **Есимов**, район ижроия комитетининг раиси **Мустанов**, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Самуратов** ўртоқлар) берилди. Бу район мавсум бошидан буён ғалла ўрим-йиғими планини 86 процент, шу жумладан кейинги беш кун ичида 9 процент бажарган давлатга дон сотиш планини 211,6 процент, шу жумладан кейинги беш кун ичида давлатга йиллик планнинг 19,4 проценти миқдорида дон сотган ва уруғлик жамғариш планини 103,3 процент адо этган. Байроқ Самарқанд областининг [illegible]лунғур районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Қашқадарё областидаги **Охунбобоев номли совхозга** (совхоз директори **Маҳмадўстов**, партия ташкилотининг секретари **Хур[illegible]мов**, ишчилар комитетининг раиси **Диёров** ўртоқлар) берилди. Бу совхоз мавсум бошидан [illegible]ри 17395 гектар, яъни, умумий майдоннинг 67,5 процентида бошоқли дон экинларини, [illegible]н, кейинги беш кун [illegible]0,3 процент миқдорида дон экинларни йиғиб [illegible] давлатга дон сотиш пла[illegible]0,7 процент бажарган, [illegible]ладан кейинги беш кун давлатга йиллик план[illegible]1 проценти миқдорида [illegible]ган ва уруғлик жамға[illegible]анини 89 процент ба[illegible] Байроқ Сирдарё облас[illegible] «Чимқўрғон» совхози[illegible]б берилди.

[illegible] Қизил байроқ Ўзбе[illegible]ССР Автомобиль транс[illegible] тош йўллар министр[illegible] Сирдарё областидаги «Ховос» совхозида ғалла ташишда қатнашаётган **2513-автоколоннасига** (автоколонна отряди бошлиғи **Сафаров**, партия ташкилотининг секретари **Едневская**, маҳаллий комитет раиси **Ғаниев** ўртоқлар) берилди. Бу автоколонна кейинги беш кун ичида ғалла ташиш планини 147 процент бажарган ва ҳар битта автомашинанинг иш унумини планга нисбатан 148 процентга етказишга муваффақ бўлган. Қизил байроқ Самарқанд областидаги «Қорақишлоқ» совхозида ишлаётган 1-автоколоннадан олиб берилди.

Тошкент ва Қашқадарё областларининг ғалла ўрим-йиғими ва давлатга дон топширишда яхши ишлаганликлари қайд қилинди.

Қорақалпоғистон область партия ташкилотларида

КАДРЛАР—ОЛТИН ФОНДИМИЗ

«Кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишнинг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари» тўғрисидаги масала Тўрткўл район партия комитетининг навбатдаги пленумида муҳокама қилинди. Бу ҳақда район партия комитетининг биринчи секретари Я. Қурбонов доклад қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар кадрлар—партия ва давлатимизнинг олтин фонди эканлигини алоҳида қайд қилдилар. Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари партия XXIII съезди қўйган вазифаларга амал қилмоқда. Бироқ, шу билан бирга район партия комитети мазкур масалада айрим камчиликларга ҳам йўл қўймоқда. Баъзан ўз ишини яхши билмайдиган кишилар раҳбарлик лавозимларида ишламоқда.

Айниқса, хотин-қиз кадрларга нисбатан ғамхўрлик етарли эмас. Ишнинг кўзини биладиган, билимдон, ишчан хотин-қизлар районда жуда кўп. Лекин улар раҳбарлик лавозимларига кам кўтарилмоқда. 63 минг тонна «оқ олтин» хирмони учун курашаётган йирик пахтакор районда фақат 2 хотин-қиз бригадир борлигини нима билан изоҳлаш мумкин? Колхоз ва совхозларда раҳбарлик лавозимларида ишлаётган хотин-қизлар айниқса кам.

Район партия комитети пленуми мазкур масаладаги ютуқларни мустаҳкамлаш ва йўл қўйилган камчиликларни тезда бартараф қилишга қаратилган конкрет қарор қабул қилди.

АГИТАТОРЛАР ДАЛАДА

Амударё районидаги Максим Горький номли совхоз партия комитети (секретари А. Нажиматдинов) шу кунларда қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Совхозда 12 та цех партия ташкилоти ва 28 та партия группалари ишлаб турибди. 8 агитпунктга 46 агитатор бириктирилган.

Қидирбой Бобожонов мудирлик қилаётган Куйбишев номли бўлимнинг Иброҳим Дўсимбетов, Йўлдош Хўжонов, Йўлдош Қўлбоев мудирлик қилаётган Максим Горький номли бўлимнинг Раҳим Бекатов, Тангбой Мирзабоев, «Правда» бўлимидаги Клара Жумабоева каби агитаторлар ҳамиша совхоз ишчилари, механизаторлари орасида. Агитаторлар ишчиларга газета-журналларни ўқиб беради, фан ва техника ютуқлари, шунингдек агротехника янгиликларини айтиб беради.

КОЛХОЗЧИЛАР ХИЗМАТИДА

Хўжайли районидаги Ленин номли колхознинг партия комитети ва унинг секретари Қоржоубой Қурбонбоев колхозчиларга ва механизаторларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни тубдан яхшилашни асосий масала деб қарамоқда.

Колхоз марказида маиший кор хона ишлаб турибди. Унда кийим бичиш ва тикиш цехи, радиоприёмник ва телевизор ремонт қиладиган устахона, сартарошхона, пойафзал тикиш ва ремонт қилиш цехлари коллективи пахтакорлар, чорвадорларга намунали хизмат қилмоқда.

Комбинат хизматчилар буюртмаларни бевосита колхозчилар ишлаётган жойларга бориб қабул қилмоқда.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редакцияга хат

БУ — ХИЁНАТ-КУ

Халқимизда «қинғир иш — қирқ йилдан кейин ҳам билинади» деган нақл бор. Лекин бу воқеа қирқ минутдаёқ ҳаммага аён бўлди. Автобус шофёри Манвельян йўловчилардан кира ҳақи олди-ю билет бермади. Эътироз билдирган кишиларга қўпол муомила, дўқ-пўписа қилди. Охирги тўхташ жойига келинганда йўловчилар автобусдан тушди, кира ҳақи эса кассага эмас, шофернинг чўнтагига тушди. Бу хиёнат-ку!

И. БЕРДИН,
Самарқанд шаҳар, Школьная кўчаси, 16-уй.

Редакцияга аҳолига транспорт хизмати кўрсатишдаги камчиликлар ҳақида кўплаб хатлар келиб туради. Ўртоқ Бердининг хатини дарҳол Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти ва тош йўллар министрининг ўринбосари ўртоқ Д. Шораҳмедовга телефон орқали маълум қилдик.

— Ёз ойлари, — дам олиш даври, — деди министр ўринбосари, — бу ойларда йўловчилар сони бошқа ойлардагига нисбатан икки ярим-уч баравар кўпаяди. Бундан фойдаланган айрим шофёрлар ўз ҳамёнини қаппайтиришга ҳаракат қилади. Биз ўшандай юлғичларга қаттиқ зарба беряпмиз, уларни транспорт соҳасидан қувиб чиқаряпмиз. Ўртоқ Бердининг хатида кўтарилган масалани текшириб, фактлар тасдиқланса айбдорга қаттиқ чора кўрамиз.

Орадан уч кун ўтиб, тўртинчи куни министрликдан қуйидаги жавоб олинди:

Текширишда Самарқанддаги 15-автобус паркининг шофери Манвельяннинг қилмишлари тўла тасдиқланди. Уни ишдан олиб, транспорт соҳасидан четлаштириш лозим эди. Лекин биринчи марта камчиликка йўл қўйгани, келгусида йўловчиларга аъло даражада хизмат кўрсатиш ҳақидаги ваъдасини инобатга олиб, Манвельян 3 ойга автобус ҳайдаш ҳуқуқидан маҳрум этилди. Автобус парки коллективи орасида оммавий-тарбиявий ишларни кучайтириш тадбирлари белгиланди.

ЯНА ҲАНГОМА

Совхозимизнинг 3-бўлими жойлашган Арабхонани ўгай қишлоқ, десак ишонмайсиз, ҳатто бу гапга раҳбарларимиз ҳам ишонмайди. Ҳақиқатда эса шундай. Электр йўқ. Кўп шикоят қилсак ҳам магазин очиб беришмади. Клуб йўқ, ойда-йилда бир келадиган кинони қоронғи тушганда томоша қиламиз. Бу ҳангомаларга қачон чек қўйиларкин?

КОСОН РАЙОНИДАГИ «КОСОН» СОВХОЗИ ИШЧИЛАРИ

Редакция хатни Қашқадарё область совхозлар трестига юборди. Бир ҳафтача вақт ўтгач, трест директори ўртоқ Ф. Мусин билан шу хусусда телефон орқали сўзлашилди:

— Ишчиларнинг талаба тўғри, — деди директор, — «Косон» совхозининг қишлоқларини, шу жумладан Арабхона қишлоғини электрлаштириш учун 37,2 минг сўм маблағ ажратилди. Шунингдек, қишлоқларга телефон сими тортилади. Магазин, клуб, чойхона, ҳаммомни совхоз ўз ички ресурси ҳисобига қуради.

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

Чирчиқ шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари ҳар сменада планга қўшимча маҳсулот тайёрлаш учун курашмоқдалар. Мусобақада электрохимия комбинатининг меҳнаткашлари олдинда бораётирлар. Йил бошидан буён планга қўшимча бир неча минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқарилди. Шаҳардаги қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари йил охиригача пландан ташқари минглаб сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олишган. Олти ойнинг якунлари комбинат меҳнаткашлари ўз сўзларининг устидан чиқаётганликларидан далолат беради.

М. ХОЛДОРБЕКОВ.

КАТТА ХИРМОН

Қарши районининг азамат ғаллакорлари давлатга дон сотиш бўйича беш йилликнинг учинчи йили топшириғини областда биринчи бўлиб муваффақиятли уддалаган эдилар. Район ғаллакорлари ўз устларига олган социалистик мажбуриятларини ҳам муддатидан илгари шараф билан адо этдилар. Давлат хирмонига 2132 тонна ўрнига 2134 тонна арпа ва буғдой тўкилди.

П. ГАДОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЛАВҲА

УШАЛГАН ОРЗУ

Трамвай Санъат саройи бекатида тўхтади. Баъзи бировлар тушишди, баъзилар трамвайга чиқишди. Одам оз эди. Рўпарама-рўпара ўтирган аёлларнинг гапига одобдан бўлмаса ҳам қулоқ солдим.

— Мана бу замонавий типдаги маъмурий бино лойиҳасини Санобар чизиб берибди.

— Ростдан-а? Эсингдами, синфимизда «Ким бўлсам экан?» деган темада баҳс ўтказганимизда Санобар «лойиҳачи бўламан» деганида кулган эдик.

— Ҳозир қаерда ишлаяпти?

— Марказий телеграф биносининг ёнидаги Бутуниттифоқ алоқа корхоналарини лойиҳалаш институтининг Тошкент бўлимида ишлайди.

Санобар ҳақидаги гапларни эшитиб, унинг қилаётган ишлари билан жуда қизиқиб қолдик. Тўғри унинг иш жойига бордик. «Энг яхши лойиҳачиларингиз кимлар ва улар ҳақида гапирсангиз» деганимизда, бўлим бошлиғи С. И. Щербак: «Кимни айтсам экан, ҳаммаси ҳам яхши. Ҳа, ишчан, сўзининг устидан чиқадиган, етти ўлчаб бир кесадиган лойиҳачиларимиздан Тожиевани айтишим мумкин». Айтгандай бу Санобар эмасми?

— Тўғри топдингиз. Лекин ҳозир у йўқ. Уйида.

Тожиева ҳақида ўйлар эканман, миямда ҳалиги гаплар такрорланарди. Ҳамма ҳам унинг ишларини мақтайди. Нега? Биз Санобарни уйида учратдик. Ўрта бўй, қалам қош, шаҳло кўзли бу дилбар аёлнинг фикр-мулоҳазалари бизни мафтун қилди.

— Институтимиз республика алоқа корхоналари лойиҳаларини тузиш билан шуғулланади. Мен ҳам шу ишга қўлимдан келганча ёрдамлашиб турибман...

...алоқа корхоналарини лойиҳалаш тўғрисида бошланган гап ўртамизда ўзига тегишли саволлар ҳам бердик. Маълум бўлишича, Санобар 1957 йили 10-синфда ўқиб юрганда онаси бирдан иситмалаб қолибди. Шунда она қизини имлаб: «Қизим, ўзимни ёмон сезяпман. Доктор чақирсанг бўларди», — деди. Шу заҳотиёқ Санобар кўчага югурди. Яқин-атрофда телефон йўқлигини шунда пайқади. Зир югуриб, узоқроқ жойдан бўлса ҳам касалхонага телефон қилишга улгурди. Онасини жойлаштирди.

Шу воқеадан кейин телефон, телеграф ва хуллас алоқа корхоналарида меҳнат қилувчиларнинг иши ҳақида кўп ўйлайдиган бўлиб қолди. Бора-бора ўзида ҳам шу касбга меҳр уйғонди. Тошкент алоқа институтининг электро-техника факультетига кириб ўқий бошлади.

Йиллар ўтди. Лойиҳалаш институтига келганида инженер Н. Зайончик раҳбарлигида лойиҳа тузишнинг энг нозик ва мураккаб томонларини амалда ҳам ўзлаштириб олди. Унинг ғайрат ва шижоатини кўрган группа раҳбари Э. Юсупов мустақил равишда лойиҳа тузиш ва чизишни топширди:

— Ўртоқ Тожиева, сиз объектни кўриб, унинг лойиҳасини тузинг. Лойиҳангиз яхши чиқишига ишонамиз.

Бу илиқ сўзлар Санобарга қанот боғлади. Шундай бўлса ҳам объект планини ола туриб, юраги бирдам орқасига тортгандек бўлди. Юзида паришонлик аломатлари кўринди. «Лойиҳани тўғри чиза олармиканман? Нотўғри чиқиб қолса-я, шарманда бўламан! Ҳамманинг олдида уялиб қоламан». Бу ўйлар унга сира тинчлик бермасди. Қўлидан келганча топшириқни бажарди. У тузган лойиҳани ҳамма қувватлади. Тожиева учун бу илк қадам эди. Автомат-телефон станцияларининг лойиҳасини тузишда фаол қатнаша бошлади.

Санобар республикамизда аҳолига алоқа хизмати кўрсатишнинг равнақи, лойиҳачилар бурчи ҳақида гапириб турганда, суҳбатимизга Тўлқин ака ҳам ижозат билан қўшилди.

— Фарғонадан хушхабар олдик, — деди у. — Қува районидаги марказий телефон станциясини қайта реконструкция қилиш юзасидан Санобар тузган лойиҳа юксак баҳоланибди.

Кейин билсак, Тўлқин Аҳмедов Санобар Тожиеванинг турмуш ўртоғи экан.

Санобар тузган лойиҳалар анчагина. Янги йўлдош шаҳар — Сергелидаги 800 номерли автомат-телефон станцияси, Фарғона, Фрунзедаги, Тошкент радио уйидаги АТСлар, Чилонзордаги автомат-телефон станцияси лойиҳаларини ҳам Санобар Тожиева тузган.

— Кечирасиз. Ленин номли Қизил майдон рўпарасидаги етти қаватли бино ток ўтказувчи манбаларининг лойиҳасини ҳам сиз чизган бўлсангиз керак?

— Ҳа, қаердан била қолдингиз?

— Дугоналарингиздан.

Трамвайдаги воқеани айтдим.

— Сиз уларни уялтириб қўйибсиз-да, — дея унга назар солдик.

— Шунақа деса ҳам бўлади, — деди-ю юзлари қизариб кетди.

Ўртоқ Тожиева моҳир, ишбилармон шогирдлар тайёрлашда жонбозлик кўрсатмоқда. Улар ўз устозларидан ўрнак олиб, лойиҳачилик ишининг сирларини, нозик жиҳатларини дид билан ўрганмоқдалар. Маҳсума Шерматова, Зоя Пекшева каби лойиҳачилар бошқалардан меҳнатсеварлиги билан ажралиб туради. Ҳамиша булар Санобарга ўхшашга интилишади.

Истеъдодли лойиҳачи Санобарнинг гапларидан янги автомат-телефон станциялар тобора кўпайиб бораётганлигини билиб олдик. 1970 йилга бориб, алоқа тармоқларининг қуввати қарийб 230 минг номерга етади. Бу, 1966 йилда республикамизда мавжуд бўлган телефон номерларига қараганда икки баравар ортиқ демакдир. Беш йилликда қишлоқлардаги автомат-телефон станциялар тармоқлари ҳам кенгаяди. Уларнинг номерлари сони 40 мингга кўпаяди.

Тошкентдаги Ленин номли Қизил майдон ёнидан ўтадиган бўлсак, албатта, шу маъмурий бино олдида тўхтаб, унинг лойиҳасини тузган архитекторлар, тиклаган бинокорлар ва телефон тармоқлари қурилмаларининг лойиҳасини чизган Санобар Тожиевани кўргандек бўламиз.

М. РАШИДОВА.

Шаҳрисабз шаҳридаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикаси коллективида пешқадам ёшлар кўпайиб бормоқда. Суратда: каштачиликка ихлос қўйган ва бу касбнинг сирларини пухта ўзлаштириб олаётган коммунистик меҳнат зарбдорларидан Хайриниса Шаропова, Саломат Муҳиддинова, Рашида Зоиджонова, Рисолат Зокирова, Мақсуда Нуруллаева, Зуҳра Абдуллаева ва ўртоқлар.

С. Безносов фотоси.

Ҳозир мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Ҳиндистон Республикасининг президенти, доктор Зокир Ҳусайн Ҳиндистоннинг йирик давлат, сиёсий ва маданият арбоби бўлибгина қолмай, машҳур маорифчи, моҳир нотиқ ва ёзувчи ҳамдир. У бутун умрини ёш авлод тарбиясига сарфлаб келмоқда. Ўқувчи ва талабаларни ўз асарлари ва нутқлари орқали озодлик ва мустақиллик, ватанпарварлик ва инсонпарварлик ҳамда энг олижаноб фазилатларга чорлайди. Қуйида ҳурматли газетхонларга доктор Зокир Ҳусайннинг «Озодлик» сарлавҳали янги ҳикоясини ҳавола қиламиз:

Зокир ҲУСАЙН,
ҳинд ёзувчиси.

ОЗОДЛИК

ҲИКОЯ

Ҳимолай тоғини эшитганингиз бордир. Шу тоғ оралиғидаги водийларда аҳоли яшайдиган яйловлар бор. Улардан бирининг номи Алмўрадир.

Алмўрада Аббухон деган кекса бир одам яшарди. У эчки боқишга жуда ишқибоз эди. Ўзи сўққабош бўлгани учун битта-иккита эчкисини ўтлатиб-суғориб кун кечирарди. Эчкиларини суйиб, уларга турли-туман отлар қўярди: бирини Қорахон, бирини Топилхон, бирини Кўҳлик-ой яна бирини Ҳикматхон. Улар билан алланималар деб тиллашарди, кечқурун эса уйига олиб келиб қозиққа боғлаб қўярди. Алмўра тоғлик жой бўлгани учун, эчкилар ҳам тоғ эчкилари наслидан бўларди. Аббухон камбағал, бахти кулмаган одам эди. Унинг ҳамма боққан эчкилари арқонни узиб, кечаси қочиб кетишарди. Эчкилари қочиб тоққа чиқиб кетишарди. У ерда эса бир бўри яшарди ва у Аббухоннинг эчкиларини тутиб ерди. Улар баландликда роҳату фароғат билан яшашдан кўра машаққатли ва хатарли бўлса ҳамки, озод яшашни афзал кўрарди.

Эчкиларини ҳадеб қочиб кетавергани кўрган Аббухон жуда хафа бўлди ва ўзига-ўзи айтди: «Кел, қўй, энди ҳеч ҳам эчки боқмаганим бўлсин. Тўрт кунлигим борми-йўқми, шу эчкисиз ҳам ўтиб кетар».

Бироқ ёлғизлик ёмон нарса. Озгина вақт эчкиларсиз юриб кўрди. Охири бўлмади. Бир куни қаердандир бир эчкича сотиб олиб келди. Аббухон ўзича ўйлаганди: «Ёшини олсам эҳтимол қўлга ўрганар, бошидан бошлаб ем — донга ўрганиб қолса, кейин кўнгли тоққа чиқишни тусамайдиган бўлади». Эчки жуда чиройли, оппоқ, жуни бароқ, шохлари ҳам қопқора эди. Эчки эркаланиб Аббухоннинг қўлини яларди. Соғишга келганда шундай ювошэдики, ёш бола ҳам соға оларди. На тепарди, на идишни уриб туширарди. Аббухон уни жуда яхши кўриб қолди. Номини Ойдин қўйди. Кучи бўйи у билан алланималар ҳақида гаплашарди.

Аббухон ҳовли торлигидан эчкилар ҳуркади деб ўйлаган бўлса керак, Ойдин учун ҳовлидан ташқаридаги кенг майдонни тиканли шоҳшаббалар билан ўраб, қўра ясади. Унинг ўртасига Ойдиннинг арқонини узун қўйиб боғлади. Шу алпозда анча вақт ўтиб кетди ва Аббухон ниҳоят бир эчки қўлга ўрганганига ва энди қочиб кетмаслигига ишонч ҳосил қилди. Бироқ Аббухон адашган эди.

Бир кун саҳар пайти, қуёш эндигина тоғ орқасидан кўрина бошлаганида Ойдин тоғ томонга назар ташлади. Кавшанаётган жағи жим бўлиб қолди. Шу туришда у ўзига ўзи айтди: «Оҳ, чўққилари нақадар чиройли... Бу ернинг ҳавоси билан у ернинг ҳавосини тенглаштириб бўладими?

Тоғда ирғишлаб, сакраб-сакраб, қоқилиб-йиқилиб юриш қаёқдаю, бу ерда доимо боғлиқ яшаш қаёқда? Бўйнингда кечаю кундуз мана шу бадбахт арқон! Бунақа тор жойда эшак, хачирлар турса ярашади. Биздақа эчкилар учун жойнинг кенгроғи маъқул».

Шу хаёлга борди-ю, Ойдин бошқа Ойдин бўлди-қолди. Энди унга на кўм-кўк майса тасалли берарди, на сувда маза қолган эди, на Аббухоннинг узундан-узоқ достонларида. Кундан кун у озиб, сути тортилиб борди. Ҳамиша тоққа қарар, арқонини тортқилар ва қизиқ бир дард тўла овоз билан маъраб, фарёд чекар эди.

Бир куни эрталаб Аббухон сут соғиб бўлгач, Ойдин унга тумшуғини буриб, эчкиларга хос тилда мурожаат қилди:

— Аббухон афандим, мен энди сеникида яшайдиган бўлсам оғир касал бўлиб қоламан. Мени қўйиб юбор, тоғ бағрига чиқиб кетай.

Аббухон эчкилар тилини тушунадиган бўлиб қолган эди.

— Ё парвардигор-эй! Буниси ҳам кетаман дейди-я! — деб бақириб юборди. Кутилмаган бу зарбадан ҳозиргина сут соғиб олган сопол косаси қўлидан тушиб, чил-чил бўлди. Аббухон маъюс овоз билан сўради.

— Хўш, Ойдин қизгинам, сен ҳам мени ташлаб кетмоқчимисан?

— Ҳа, Аббухон афандим, кетмоқчиман, — деб жавоб берди.

— Нимага ахир? Дондан сиқилдингми? Ё аллоп донга қорамуғ аралаштириб сотибдими? Мен ҳозироқ бориб яхши дондан олиб келаман.

— Йўқ, йўқ, афандим, гап донда эмас — деб жавоб берди Ойдин.

— Ундай бўлса арқон калталик қилдими? Ҳозир узун қилиб қўяман.

— Ундан нима фойда?

— Ахир, бўлмаса гап нимада? Нима дейсан?

— Йўқ, шунчаки. Фақат мени тоққа қўйиб юбор.

— Вой шўринг қурмағур-эй! Биласанми, у ёқда бўри бор. Дуч келиб қолса нима қиласан?

— Худо берган иккита шохим бор. Сузиб ўлдираман.

— Ҳа, шундоғ дегин? Сенинг шохларинг бўрини сузиб ўлдиришга жуда қодир экан-да! Менинг анча эчкиларим уриниб кўрган. Уларнинг шохлари сеникидан икки-уч баравар катта эди. Сен Қорахонни билмайсан. Бултур шу ерда эди. Эчки эмас, кийик эди, кийик! Қора кийик! Тун бўйи бўри билан олишиб чиқди. Лекин тонг отарга яқин бўри уни ямламай, ютди.

— Вой, бечора Қорахон-эй! Хайр, майли. Аббухон афандим, нима ҳам дердинг? Кел, мени тоққа қўйиб юбор.

Аббухон ғазабга келди.

— Ё оллоҳ! Буниси ҳам кетмоқчи. Менинг суйган эчким бўла туриб, бўрига ем бўлгани кетса-я? Йўқ, мен бунга йўл қўймайман. Жонини асраб қоламан. Яхшилик билмаган, нонкўр, хоҳласанг-хоҳламасанг сени қутқариб қоламан. Энди мақсадингни билиб олдим. Яхши, юр! Сени омборга қамаб қўяй. Бўлмаса пайт пойлаб жуфтакни урасан.

Аббухон шундай деб Ойдинни бир четдаги омборга қамаб, устидан занжирини осиб қўйди. Лекин, аччиқ устида омборнинг деразасини беркитишни унутган эди. Бу ёқдан у, занжирласа, у ёқдан Ойдин бир ирғиб, ташқари чиқди-ю, кетди.

Ойдиннинг тоққа чиқиб боргандаги шодлигини сўраманг. Тоғ бағрида дарахтларни илгарилари ҳам кўрган эди. Лекин ҳозир улар жуда ҳам чиройли ранг касб этганди. Ҳозир унга шу дарахтлар гўё яна бизлар билан бирга бўлдинг деб табриклаётгандай туюлди. Чор атрофида наъматак гуллар севинчдан қиқирлаб кулаётгандек эди. Гоҳ узун-узун ўтлар унинг бўйнига тирмашиб, уни ардоқларди. Шундай туюлардики, гўё адашиб кетиб қолган боласини бағрига босган онадек бутун тоғу тошлар севинчи ичига сиғмай, мириқиб-мириқиб куларди. Ойдиннинг хурсандлигини таърифлашга сўз ожиз. Томиридан гуллаб, яшнаб турган гиёҳлар ўзининг бутун муҳаббати, меҳрибончилиги билан Аббухон бундай гиёҳларни муҳайё қила олармиди.

Ойдин кўкат уза туриб, сал бошини кўтарган эди. кўзлари Аббухоннинг уйига ва тиканли қўрага тушди. Уларга қараркан Ойдин нашъа қилиб кулди ва ўзича деди:

— Ё худойим-эй! Буни қарагин-а, қанчалик кичкина уй, тор қўра! Шунча кун қандай қилиб кун кўрдимийкин, қандай қилиб сиғдимийкин у ерга?

Баланд тоғ чўққисидан шу ушоққина жонга пастдаги бутун дунё пучдек кўринарди.

Ойдин учун бугунги кун жуда ажойиб кун эди. Пешингача хўб ирғишлаб сакради, эҳтимол у умр бўйи бунчалик яйрамагандир.

Кеч кирди. Совуқ шабада эса бошлади. Тоғларни қизғиш шафақ қоплади.

— Ўҳў, бирпасда кеч кирдими? — деб ўйлади Ойдин. Бироздан кейин қоронғи ҳам тушди. Тоғнинг бир этагидан «ҳу-ҳу» деган товуш эшитилди. Ойдин билдики — бўри. Кундузи билан хаёлига ҳам келтирмаганди уни. Пастдан ҳуштак овози эшитилди. Бу Ойдинга таниш Аббухоннинг ҳуштаги эди. У сўнгги марта «қайт орқангга» деб чорлаётган эди. Ойдиннинг қайтиб кетгиси ҳам келди. Лекин қозиқ, арқон, қўрани эслагач, бундай ҳаётдан шу ерда ўлганим яхшироқ деган қарорга келди. Ҳуштак овози тинди. Ортдан ўтлар шитирлаши эшитилди. Ойдин ўгирилиб қараб, иккита қулоққа кўзи тушди. Кейин энгашиб қараб кўрдики, иккита ёниб турган кўз қоронғуликни тешиб, унинг кўзларига қадалди. Бўри етиб келган эди...

— Ўх-ҳў, Аббухоннинг эчкиси-ку! Роса бўрдоқи қилиб боқибди-да, — деди бўри қонли тили билан кўк лабларини ялаб.

Ойдин Аббухон сўйлаб берган Қорахон қиссасини эслади ва ўзича мен ҳам ўшанга ўхшаб тонг отгунча кураша олмайманми, деб ўйлади. Кел, ўзимни тутиб бера қолай ҳам, деди. Кейин «йўқ, бўлмайди» — деган қарорга келди.

Шохини эгиб, баҳодирларча азм билан жангга шайланиб, бўри қаршисига борди Бўри ҳамла қилди. Ойдин бир сузди, бўрининг жони жаҳаннамга қалов бўлай деди. Туни бўйи шу тарзда олишув давом этди. Баъзан Ойдин юлдузларга қараб, қошки тезроқ тонг ёришса, деб мурожаат қиларди. Юлдузлар ҳам бирин-кетин сўнди. Ойдин бор кучини, ғайратини ишга солди. Бўри ҳам чарчаб қолган эди, узоқдан ялт этиб нур кўринди. Аллақаердандир хўрознинг, сўнг азон товуши эшитилди.

— Худога шукур. Ўзимга яраша курашдим. Энди армоним йўқ, — деди Ойдин.

Муаззиннинг овози тинай деганда Ойдин ерга йиқилди. Оқ жунлари қондан қип-қизил бўлиб кетган. Бўри уни еди...

Шу ердаги дарахтда ўтириб, бу жангни кўриб турган қушлар ғалаба кимники, деб баҳслашарди. Ҳамма қушлар «бўри енгди» дейишарди. Лекин улар ўртасида ўтирган бир доно қари қуш ўзиникини таъкидларди: «Ғалаба эчкида кетди».

Урду тилидан Наби МУҲАМЕДОВ таржимаси.

ҲАВАС ҚИЛСА АРЗИЙДИ

Сайёҳ таассуротлари

Биз тушган «Ёшлик» туристик поезди Тошкентдан жўнар экан, Қозоғистон далаларини ортда қолдириб, қардош Украинанинг қадимий ва навқирон Харьков шаҳрига кириб борди. Харьковликлар бизни жуда самимий кутиб олишди. Шаҳарни завқ билан томоша қилдик. Россияда революцион ҳаракатнинг марказларидан бири бўлган бу шаҳарда 1917 йилнинг 11-12 декабрида Советларнинг 1-Умумукраина съезди бўлиб ўтган. Съезд Украинани Совет республикаси, деб эълон қилган. Харьков 1934 йилнинг 24 июнига қадар Совет Украинасининг пойтахти бўлган. Съезд бўлиб ўтган бинони, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилдик. Харьковликлар уруш оқибатларини тезда тугатиб, шаҳар қаддини тиклаб олишибди, уни энг гўзал шаҳарлардан бирига айлантиришибди. Шаҳардаги 24 та олий ўқув юртининг кўпгина студентлари, профессорлари билан учрашдик.

Киевда бўлдик. Бу ерда ўзбекларни чин юракдан ҳурмат қилишар экан. Ҳар қадамда, ҳамиша: «Ой-да Галя и Султан. Украина и Узбекистан» деган ашула янграб турди.

Днепр қирғоқларида ҳордиқ чиқарганимиз сира ёдимиздан чиқмайди. Бу шаҳар қарийб 300 йил Киев русининг пойтахти бўлган. Қардош рус, украин ва белорус халқларининг юраги ҳисобланган.

Минск шаҳри ўтган йили ўзининг 900 йиллигини нишонлаган эди. Биз бу ҳақда газеталардан ўқиганмиз. Мана энди биз Минскни ўз кўзимиз билан кўрдик. У ерда 1898 йили РСДРПнинг I съезди бўлиб ўтган. Съезд бўлиб ўтган бинони кўрдик.

Минск кўркам ва дилбар шаҳар. Улуғ Ватан уруши йилларида шаҳар аҳолиси бошига оғир кулфат тушган. Белоруслар билан ўзбеклар, хусусан тошкентликлар елкама-елка туриб немисларга қарши жанг қилганликлари тўғрисида бизга гапириб беришди.

Болтиқ бўйи республикалари бўйлаб қилган саёҳатимиз бир умр унутилмас хотира қолдирди. Вильнюс, Рига, Таллин шаҳарларида бўлганимизда ўзимизнинг афсоналардаги Эрам боғида юргандек ҳис этдик. Рига шаҳри Совет Иттифоқидаги йирик индустриал шаҳарлардан бири эди. Ригадан кейин, Болтиқ денгизидаги жуда катта порт шаҳри экан. Мавжланиб оқаётган Даугава дарёси қирғоқларида архитектуранинг қадимий ёдгорликлари ва замонавий иморатлар ўз жамолини кўз-кўз қилиб турибди.

Ленинград! Бу шаҳар 1703 йили Пётр I томонидан қурилган. Улуғ Октябрь инқилобининг бешиги, Ватан уруши йилларида қаҳрамонлик ва жасорат намунасини кўрсатган қаҳрамон шаҳар, ер юзидаги энг чиройли, энг гўзал шаҳарлардан бири.

Шаҳар Владимир Ильич Ленин номи билан чамбарчас боғланган. Ленин номи билан ҳозир ҳам нафас олмоқда. Биз Нева бўйларида сайр этдик. Улуғ Октябрь инқилобидан дарак берган «Аврора» крейсерини томоша қилдик. Улуғ Ленин номи билан боғлиқ бўлган жойларни кўрдик.

Ватанимиз юраги — муаззам Москвадамиз. Москва — чиндан ҳам халқлар дўстлигининг мустаҳкам қалъаси, кўркамликда тенгi йўқ мунаввар пойтахтдир. Кремль пойтахтимизнинг фахри. Бу ерда энг табаррук зот — Владимир Ильич Ленин мавзолейини зиёрат қилдик. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасини бориб кўрдик. Москва шаҳрининг диққатга сазовор жойларини томоша қилдик.

Олти республика бўйлаб қилган саёҳатимиз жуда мароқли, ҳаяжонли бўлди. Барча миллат халқларини меҳр-муҳаббат иплари маҳкам боғлаб турганлигини яна бир марта ҳис этдик.

Мамлакатимизнинг қудратига, кўркамлигига, олиҳиммат ватандошларимизнинг меҳмондўстлигига ҳар қанча ҳавас қилса арзийди.

М. РАҲИМОВА,
Н. ТУРСУНОВА.

БАЛИҚЧИЛИК ХЎЖАЛИГИ

Сирдарё соҳилларида балиқчилик билан шуғулланиш имконини берадиган жойлар кўп. Шундай жойлардан бири Ленинград районидаги Ўрай қишлоғидир. Яқинда шу ерда янги балиқчилик совхози ташкил этилди.

Янги балиқчилик хўжалиги учун «Фарғонаводстрой» трестининг 5-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи икки йил мобайнида 217 гектар майдонни ишғол этган сунъий кўл яратди. Кўлга секундига 4 кубометр сув чиқариб берадиган насос станцияси қурилди. Ана шу сунъий кўлда йилига ўрта ҳисобда 360 тонна балиқ етиштириш мумкин.

Бошқарма коллективи балиқчилик хўжалигининг меҳнаткашлари учун кўпгина уй-жой биноларини қуриб берди. Бундан ташқари янги иншоотлар, омборлар ва ёрдамчи бинолар ҳам қад кўтарди. Ҳозир янги хўжалиқда балиқ боқишга қизғин киришилди.

Т. МАҲМУДОВ.

Н. Ҳакимжонова билан М. Неъматуллаева бир корхонада ишлашади. Улар мусобақадош. Ҳамиша юқори кўрсаткичларга эришиш учун курашишмоқда. Шунинг учун ҳам смена топшириқларини 120-130 процентдан адо этишяпти. Суратда: Тошкентдаги тўқимачилик галантерея фирмасининг пешқадам ишчилари Н. Ҳакимжонова ва М. Неъматуллаева.

А. Тўраев фотоси.

ЭСИНГДАН ЧИҚМАСИН...

Гурлан районидаги «Қорақалпоғистон» колхозида чорва моллари учун ем-хашак тайёрлашга бефарқ қаралмоқда. 1500 тонна ўрнига 100 тоннага етар-етмас хашак тайёрланган, холос. Колхоз раиси Нарқмон Мавлонов, унинг чорвачилик бўйича ўринбосари Жаббарберган Худойберганов ўртоқлар Қизилжар яйловида пичан ўриш ва хашак жамғаришни пайсалга солмоқдалар. Шеър боқи-бегам раҳбарларга эслатма тарзида ёзилди.

Эй, ёшулли, кўзингни оч, мол эсингдан чиқмасин,
Бегамликдан ишга кўп завол, эсингдан чиқмасин.
Фурсат ўтиб боряпти-ку, қани ўрган пичанинг,
«Моли тўқнинг — кўнгли тўқ» — мақол эсингдан чиқмасин.
Ем-хашак етмай қолиб, бўлдинг қанча оворалар,
Ўтган йилги ташвишли аҳвол эсингдан чиқмасин.
Нечун орик сигирларинг? Нега сут оз, десалар,
Терлаганинг, ҳўл бўлган рўмол эсингдан чиқмасин.
Қизилжардан олсанг хабар, ўсиб ётар ўт-ўлан,
Хўш, қачон ўрмоқчисан? Савол эсингдан чиқмасин.
Шу ғанимат дамларни бой берсанг сен қўлдан агар,
Кўп бўлғуси таъна-ю малол эсингдан чиқмасин.
Бас етар, пинакни бузгин, ўтни мўл қил чорвага,
Шояд турткн бўлсин бу сигнал, эсингдан чиқмасин.

Фозил ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг Хоразм область мухбири.

СИҲАТ-САЛОМАТЛИК УЧУН

ДОРИЛАРДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИНГ

Дорилардан тўғри фойдаланиш — инсон умрини узайтиришда, бемор аҳволини яхшилашда алоҳида аҳамиятга эга.

Маълумки, йил сайин янгидан-янги таъсирчан дорилар кўпаймоқда. Ҳозирги вақтда антибиотик дорилардан фойдаланмайдиган биронта медицина тармоғи йўқ.

Илгарилари антибиотик дорилар фақатгина тери остига, мушак остига юборилган бўлса, эндиликда улар ичдан истеъмол қилинмоқда, сиртдан ишлатилмоқда. Бу билан дорилардан уй шароитида ҳам қулай фойдаланиш имконияти вужудга келди. Шуни доим ёдда тутиш керакки, дорилардан ҳар қандай шароитда ҳам врач маслаҳати билан фойдаланиш керак. Акс ҳолда баъзан ўзбошимчалик билан қўлланган дори зарар келтириши мумкин. Айтайлик, дорихоналарда антибиотик ва сульфаниламид препаратлар врачнинг тавсияномаси асосида берилади. Чунки уларнинг кўпчилиги фақатгина касаллик чақирувчи микробларгагина ўз таъсирини кўрсатмай, киши тўқималарига ҳам таъсир этади. Антибиотик дорилар таъсири турлича бўлади. Баъзи микроорганизмлар бир антибиотик таъсирида ўлса, бошқалари шу антибиотик таъсирида ўлмайди. Бундан ташқари, врач назоратисиз ичилган дори касаллик аломатларини яшириб, диагнозни нотўғри аниқланишига сабаб ҳам бўлади. Бу эса пировардида кўнгилсиз оқибатларга олиб келади.

Олимларнинг аниқлашича, дозасига риоя қилинмай сабабсиз, тартибсиз қўлланилган антибиотик дорилар нафдан кўра кўпроқ зиён етказади. Ноўрин ва системасиз даволаниш кўнгилсиз асоратлар қолдириши мумкин.

Шунинг учун врач кўрсатмасисиз антибиотикларни ичиш асло мақбул эмас. Врач бирон дорини ёзиб бераётганида беморнинг аҳволини, танасидаги ўзгаришларни чуқур ўрганади, шу ҳақда фикр юритади ва қайси доридан, қай усулда ишлатилса мақсадга тез ва қониқарли эришилишини аниқлайди.

Врач томонидан белгиланган дорилар истеъмол қилиниб бўлингач, қайта бошдан истеъмол қилишдан олдин, албатта яна даволаётган врачга маслаҳат қилиш керак. Чунки врач истеъмол қилинган дорининг ижобий таъсирини текширади, сўнгра лозим топса яна буюради. Шифокор белгилаган дорини кўрсатилган муддат давомида, айтилган меъёрда тўла ичиш керак. Акс ҳолда касаллик тузалмасдан қайталаниши, касалликни чақирувчи микроблар антибиотикка нисбатан турғун бўлиб қолиши ва ниҳоят организмда бошқа бир касалликлар келиб чиқиши мумкин.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотига қараганда антибиотиклардан фойдаланиш, айниқса, пенициллин билан даволаниш вақтида бир неча киши ўлган. Фақатгина 1957 йилнинг ўзидагина Америка Қўшма Штатларида пенициллин таъсирида мингга яқин киши дунёдан ўтган.

Антибиотик дорилардан фойдаланаётган даврда витаминлардан истеъмол қилиш, таркибида витамин сақловчи моддалардан кўплаб ейиш тавсия этилади. Дорихоналарда мавжуд бўлган витациклин дориси худди шу мақсадга мувофиқ қилиб тайёрланган.

Дориларни қандай сақлашда ҳам гап кўп. Чунки ҳар бир дори сақланишида ўзига хос шароит талаб қилади. Антибиотиклар салқин ва қуруқ жойда сақланиб, ҳарорат 10 даражадан ошмаслиги керак. Ҳарорат антибиотикларга салбий таъсир кўрсатади, уларнинг хусусиятларини ўзгартириб, тезда бузилишга олиб келади. Сифатсиз дори эса фойда бермаслиги билан бир қаторда кўнгилсиз оқибатларга ҳам олиб келиши мумкин.

Ҳар бир антибиотик ўзининг яроқлилик муддатига ҳам эгадир. Шу муддат тугагач, дори истеъмол қилинмайди. Дориларни ишлатишдан олдин уларнинг ташқи кўринишини синчиклаб кўриш, яроқлилик муддатини кўздан кечириш лозим.

Антибиотикларнинг яроқлилик муддатини қандай билиш мумкин? Кўпчилик антибиотикларнинг яроқлилик муддати уларнинг идиши устидаги ёрлиғида кўрсатилган бўлади. Укол учун ишлатиладиган пенициллин, истеъмол қилишга мўлжалланиб таблетка ҳолида чиқарилган дориларнинг конвалюталарида (қутичаларида) «годен до...» деб кўрсатилган бўлади. Баъзи ҳолларда, айниқса четдан келтирилаётган дориларда яроқлилик муддати кўрсатилмаган бўлса, уни аниқлаш жуда осон. Масалан, идиш устига ёпиштирилган ёрлиқда «260168» ва «0768» сонлари ёзилган.

Бу сонларнинг бири «260168» — дори ишлаб чиқарилган вақт ва сериясини билдирса, иккинчиси «0768» — яроқлилик муддатини кўрсатади. Биринчи сондаги охирги икки рақам —68 дори тайёрланган йилни, унинг олдидаги икки рақам —01 ишлаб чиқарилган ойни ва бошланишдаги икки рақам —26 шу дорининг сериясини кўрсатиб, қуйидагиларни англатади: бу дори 1968 йилнинг январь ойида ишлаб чиқарилган бўлиб, 26-сериялидир.

Иккинчи алоҳида ёзилган «0768» сони дорининг қай вақтгача яроқлилигини англатиб, қуйидагича ўқилади: охирги икки рақам —68 йил, унинг олдидаги икки рақам 07 яроқлилик муддати тугайдиган ойни билдиради. Демак, ушбу дори 1968 йилнинг июль ойигача ишлатилиши мумкин экан.

Уйда сақланаётган дориларни тартибли равишда ўз идишларида тутинг. Аптечкаларни болалардан эҳтиёт қилинг.

М. ИСМОИЛОВ,
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги дорихоналар бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ХУШХАБАРЛАР

ҒАМХЎРЛИК

Оққовоқ қишлоғида жойлашган болалар шифохонасида ёз давомида беш юз бола дам олади. Бу ердаги Ленин номли пионерлар лагерида тошкентлик темир йўлчиларнинг болалари дам олмоқдалар. Улар бир ой давомида ҳам дам оладилар, ҳам ўз саломатликларини анча мустаҳкамлайдилар. Медиклар ана шу ҳақда ғамхўрлик қилмоқдалар. Улар ёш пациентлар турли даволаш процедураларини қабул қилишларини қатъий кузатиб турадилар. Болалар ана шу лагернинг санаторий группасида бўлганларидан кейин одатда анча семирадилар.

Темир йўлчилар врачлик-санитария хизмати ва йўл касаба союз комитетининг ташаббуси билан ташкил қилинган санаторий типидаги бу соғломлаштириш лагери беш йилдан буён ишлаб келмоқда.

Ўрта Осиё темир йўли пионер лагерларида бу йил ҳаммаси бўлиб ўн мингдан кўпроқ бола дам олади.

«ВОСТОК» МАШИНАСИНИНГ ДОВРУҒИ

Август ойида Англия пойтахтида очиладиган совет саноати виставкаси қатнашчилари қаторига «Таштекстильмаш» заводи ҳам киритилган. Завод Лондондаги Эрлс Коурт виставка залида «ПК-100» маркали йигириш-эшиш агрегатини кўрсатади. Бу ерда Совет Иттифоқининг барча республикаларидан юборилган экспонатлар намойиш қилинади.

Ўзбекистонда яратилган ва «Восток» номини олган «ПК-100» машинаси республикамиз доирасидан ташқарида ҳам маълумдир. Ўзига хос поток линия ҳисобланган бу агрегат Чехословакия ва Болгарияда ташкил қилинган халқаро виставкаларда олтин медалга сазовор бўлди.

Раҳмат ФАЙЗИЙ.

ҲАЗРАТИ ИНСОН

(РОМАНДАН ПАРЧА).

— Отинг нима қизим? — сўради Ота қиздан.

— Света.

— Жудаям чиройли исминг бор экан-а. Энди кетамиз, бориб дам оласизлар. Кейин гаплашаверамиз, хўпми?

Болалар яна чуғурлашиб жавоб беришди. Уларнинг шовқинини ҳа деганда босиб бўлмади. Ҳарбий кийим кийган лейтенант аёл қўлини кўтариб, болаларни тинчитди. Кейин тўпланганларга ўгирилди:

— Азиз дўстлар! — деди-ю, тўхтаб қолди, бўғилди, ўпкаси тўлиб, анчагача ўзини босолмай турди. — Болалар чеккан азобни гапириб ўтирмайман. Уларнинг аҳволидан кўриб турибсизлар. Ўн етти кун йўлда бўлдик. Бирон соат кулганларини, шўхлик қилганларини кўрмовдим. Улар кулиш нималигини бир умр унутиб қўйишгандай туюлганди менга. Мана ҳозир қаранг, сизларнинг меҳр-оқибатларингиздан юзларида кулги пайдо бўлди, кўзларида умид чақнаб кетди, овозлари баралла янгради, шўхликлари бошланди, қайта туғилгандай кўраяпман, мен уларни. Меҳрибончиликларингизни халқимиз сира унутмайди. Ҳаммангизга раҳмат айтишни ўзимнинг бурчим деб биламан...

Лейтенант шундай деди-да, Охунбобоевга ўгрилди, алданима демоқчи бўлди-ю, гапиролмади, ўзини отанинг бағрига отди. Охунбобоев унинг елкасига қўлини қўйиб, бошини силади.

Болалар саф тортишиб ташқарида, майдонда турган арава, машиналар томон юришди. Одамлар тарқала бошлади. Маҳкам ака билан Меҳриниса четкароқда, қимир этмай болаларга тикилиб туришарди. Шу пайтда кимдир орқа томондан келиб, Маҳкам аканинг билагидан қаттиқ сиқиб ушлади:

— Ҳа, носвой элитдими, дейман-а?

Маҳкам ака билагини ушлаб, кулиб турган Охунбобоевни кўриб, шошиб қолди. Отанинг гапидан ғурр этиб кулги кўтарилгандаёқ ўзини йўқотиб қўйганди.

— Ассаломуалайкум, — деёлди зўрға.

Охунбобоев унинг билагини қўйиб қўлини маҳкам сиқиб кўришди, кейин Меҳринисага қўл узатди.

— Буларга айтаяпман, — деди ота ёнидагиларни кўрсатиб, — халқимизнинг меҳри дарё, феъли осмон. Керак бўлса битта майизни қирққа бўладики, бу болаларни етим қилмайди. Нима дейсиз, карвон?

— Ҳақ гап, ота, — деди Маҳкам ака.

— Ахир қўлимиздан ишимизни, елкамиздан юкимизни оладиганлар шулар-ку. Келажагимиз-ку булар, шундайми келин? — деди Меҳринисага кулиб қараб.

Меҳриниса қип-қизариб, бош ирғади, тилига гап келмади.

Болаларнинг охирги сафини кўздан кечириб бўлган лейтенант аёл Отанинг ёнига келди. Ҳаммалари Маҳкам акалар билан хайрлашиб, вокзал биносига кириб кетишди. Уларнинг орқасидан қараб қолган Меҳриниса эридан сўради:

— Нима қиламиз, қаёққа борамиз?

— А?!

Ҳа деганда эридан садо чиқабермади.

— Нега индамайсиз?

— Нима дей, ўзим ҳам гангиб қолдим.

— Отанинг ўзлари билан учрашдингиз-ку, бир оғиз индамадингиз-а.

— Салобатлари босиб қолди, гап эсга келди дейсанми.

— Ўзингиз ношудсиз.

Маҳкам ака қулоғига гап кирмагандай атрофга аланглади.

Перронда одамлар тобора сийраклашиб борарди. Меҳриниса майдонга чиқиб кетаётганлар орасида Владимир Тимофеевичга кўзи тушди. Эрига кўрсатди. Маҳкам ака тез юриб бориб, уни тўхтатди.

— Ийе, мен кетиб қолдингизларми деб хаёл қилувдим, — деди Владимир Тимофеевич махоркасини тутатиб.

Хабар тополмадингизми? — кўнгил сўради Маҳкам ака.

— Йўқ, — деди хомуш Владимир Тимофеевич.

— Болаларни қаерга олиб кетишди, билолмадингизми?

— Не, ҳали эшитмадингизми?

— Йўқ.

— Радиода эълон қилди-ку.

— Буни қаранг, пайқамай қолибмиз-да. Нима деди?

— Болаларни детдомларга олиб кетишди. Тарбиясига олишни истаганлар ўша ерга учрашсин деди.

— Ҳа, ҳа. Яхшиям сизни учратдик-а. Келинингиз билан кимдан сўрашни билмай миямиз қотиб турувдик, — у шундай деб хотинига қаради. — қани, юр, кетдик, — деди қўли билан дарвоза томонни кўрсатиб.

Улар вокзал майдонида хайрлашишди. Эр-хотин трамвайга ўтирди.

Икковидан ҳам садо чиқмасди. Маҳкам ака чўнтагидан чақа чиқариб, кондуктор олдига бормоқчи бўлиб қўзғолай деганда, кондуктор ўзи унинг олдига келди, пулни олди-ю, билет бермади. Маҳкам акага, ерга қараб ўтирган Меҳринисага ғалати тикилиб турди-да, зарда билан:

— Вагон Бешёғочга боради! — деди ва индамай жойига бориб ўтирди.

Эр-хотин «Нима қиламиз?» дегандай бирбирларига қараб олишди-ю, индашмади. «Бешёғочга бориб олайликчи кейингисига ўтирармиз» деган хаёл ўтди кўнгилларидан. Маҳкам ака билет йиртиб берар деб кондукторга қараган эди, иккала қўлини пахталиги ичидан қўлтиқларига суқиб, жунжиб, пинагини бузмай ўтирганини кўрди. «Эсидан чиқди, кел, хижолат қилиб нима қилдим. бир гап бўлар...» деганича индамай ўтираберди.

Эрталабдан бери заҳри синмаган қора совуқ, очиқ деразалардан гуриллаб кириб, баданни ачитарди. Меҳриниса шол рўмолда бўлганидан сезмаётибди афтидан. Аммо Маҳкам акадан ўтиб кетди, ёқаларини кўтариб олса ҳам бўлмади, бошқа жойга бориб ўтирай деса, ҳамма дераза очиқ.

—Деразаларни ёпиб қўймайсизми, болам, — деди у кондукторга.

— Ҳаммаси ёпиқ! — Маҳкам аканинг башарасига ҳам қарамай дағал жавоб қилди кондуктор.

— Товба, — деди Маҳкам ака ҳайрон бўлганича очиқ деразаларга бир-бир қараб.

— Совуқни ўйлаган одам уйида, сандалида ўтиради. Уруш. Деразаларга ойна солинмаган, борлари синиб тамом бўлди, — жовраб кетди кондуктор хотин ўрнидан туриб, — сизлар ҳозир тушиб кетасизлар, мен кечгача мана шу ерда дийдираб кун ўтказаман.

Маҳкам ака гапирганига пушаймон бўлиб индамай қўяқолди. Меҳринисанинг хаёли бўлиниб, бир жаҳли чиқиб келди-ю, ўзини босди, кондукторнинг дўппайган қорнига, эгнида ҳалпиллаб турган эркакларнинг калта пахталигига тикилиб турди-да, нима учундир кўнгли бўшашди. «Қўйинг, нима қиласиз олишиб» дегандай эрига қаради. Ени-верларида ўтирган йўловчилар ҳам ранжиброқ кондукторга бир-бир қараб олишди-ю, ҳеч ким ҳеч нарса демади.

Трамвай Бешёғочга келиб тўхтади, одамлардан кейинроқда вагондан тушган Маҳкам ака, йўлкага ўтиб олган хотини ёнига боратуриб, кимнингдир чақирганини эшитди. Орқасига ўгрилди.

— Ассалому алайкум, ҳорманг, уста, — деди қамчинини аравага ташлаб Ашуртой ака.

— Саломат бўлинг, ўзингиз ҳорманг, карвон, бардаммисиз?

— Тупроқдан ташқари юрибмиз. Носдан борми?

Маҳкам ака чўнтагидан носқовоқни олиб, узатди. Ашуртой ака, бамайлихотир кафтига нос тўкиб, тили тагига ташлади. Маҳкам ака ҳайрон қолди. Бунақанги кашандани сира кўрмаганди, у уч-тўрт отим носни битта ташласа-я. Ашуртой ака носқовоқнинг шокиладор чарм тиқинини ёпа-туриб, салмоқланиб гапирди:

— Бозор қилай дейсиз-да, уста?

Маҳкам ака нима дейишини билмай қолди. Гапни қисқа қилиб, тезроқ ажралишни ўйлаб турарди.

— Ҳа, шундай, бир иш бор эди... — деб қўяқолди-да, носқовоққа қўл узатди.

— Қаёққа шошиласиз уста, одам ғанимат, — Ашуртой ака носвойнинг кайфини сурарди, — эртага ким бор, ким йўқ. Қиёмат қойим бўляпти-ку, кўраяпсизми?

— Худо сақласин Ашуртой ака, ваҳима қилманг.

Эшак нимадандир чўчиб жойидан қўзғалди. Ашуртой ака сўлоқмондай панжаси билан унинг бўксасига бир туширди.

— Тек-ей, ҳаром ўлгур...

Ашуртой ака, ҳаддан ташқари дароз, сергўшт, суяклари бузуқ, давангидай одам эди. Отлик арава ҳайдарди. Оти ҳам унақа-бунақа отлардан эмас. Ўзига ўхшаган бўйдор, қарн, бесўнақай, ёлдор, ниҳоятда бақувват, филдай от эди. Шифохонада ишларди. Маҳкам аканинг эски мижозларидан бири эди-ю, аммо унча рўйхуш бермасди. Умрида шифохона эшигини кўрмаганиданми ҳар қалай ундан ҳазар қиларди. Ашуртой ака тўрт ғилдиракли аравада юклар таширди. Ҳамма вақт юки борми, йўқми, барибир арава устидан тупроқ ранг катта брезент чодир тортилган бўларди. Маҳкам ака буни биларди-ю, нима ташийди, қаерларда бўлади, буёғи билан қизиқмасди. Қизиқиш уёқда турсин Ашуртой аканинг эгнидаги қора сатин халатга эт-бети тегиб кетгудай бўлса, у кетгач, эгнини қоқар, таҳоратини янгиларди. Мана, энди, ўша, ўзи тақалаб юрган от ҳам йўқ, арава ҳам.

— От қани? — сўради Маҳкам ака.

— Урушга юбордик. Араваниям, — чуқур хўрсиниқ келди Ашуртой акага, оғзи тўла носвойни пуркаб юборишига сал қолди, — ўлманг уста. Нима қилсаям от қадрига етадиган одамсиз-да. Дарров пайқадингиз. Дардим ичимда. Бир олдингизга бориб, юрагимни ёзиб келаман дейман, ҳисобини қилолмайман. Тушунмаган одамга бунақа гапларни гапириб бўлмайди. Кулги қилади. Ўзимам бунчалик ўрганиб, суяниб қолганимини билмас эканман. Ажралганда билдим. Фарзанддек қадрдон бўлиб қолган эди-да, жонивор. Биттаю-битта ҳамроҳим ҳам шу эди, аслида. Баъзида ёнида ўтириб олиб, савдои одамга ўхшаб ҳасратимни айтардим. Жонивор худди тушунгандай, бошини эгиб, юзини юзимга қўярди. Қаранг.

— Отлар ҳам тушунади. Илло тили йўқ гунг-да, карвон. Яхши от эди, жонивор...

— Кузатганимда ёмон бўлдим. Жиловини тутқаздиму, капкатта одам йиғлаб юборсам бўладими. Мана бу ёш дегани ҳам тарновдан оққандай тўкилади, денг. Артганим билан бўлмайди. Жонивор сезди, кўзларини мўлтиллатиб қараб турди-да, ғилт-ғилт ёш келди, юзларига думалаб тушди...

— Йўғ-е?..

— Ҳа. Уввалоки тортади, қани жойидан қўзғолса. Чидолмадим. Шартта ёнимга бурилиб, ўзимни четкага олдим. Нарироққа бориб, тескари ўгрилиб турсам, бир кишнади денг... Қулунидан айрилиб, фарёд қилаётгандай бўлиб эшитилди, менга. Юрагим узилиб тушгандай бўлди.. Жонивор... Қаерларда юрганийкин? Ўрмонзордами? Тоғ-тошлар кечиб юрибдими ё ўт-олов ичидами? Тирикмикин?

— Яхши ният қилинг, карвон. Ажабмас...

— Тилингизга новвот уста. Қанийди. Елларини бир силаб, юзларини юзимга қўйсам... Мана шу қамчин қолди, ундан ёдгор бўлиб... — Ашуртой ака аравадаги қамчинни олиб, дастасига тикилди. — Жонивор қамчин деган нарсани билмасди. Э нимасини айтаман. Гапим тугул имо-ишорамга тушунарди, тулпор.. Мана, энди, уста кунимиз мана шу қирчанғига қолган..

Маҳкам ака юки устидан чодир тортилган икки ғилдиракли аравага, озгин, қорнидаги шалтоғи қотиб ётган исқирт эшакка тикилиб қараган эди, эшак талтайиб кетди. Бошини унга эргаштириб, бир ирғитди-да, кейин осмонга кўтариб, оғзини катта очди. Ҳанграб юборди. Маҳкам ака чўчиб тушди. Ашуртой ака ўзини тутолмай бесўнақай дўриллаган овоз чиқариб кулди.

— Соатингизни тўғрилаб олинг, уста, — деди у кулгисини босолмай, — ҳурматини бажо келтиряпти-да, уста, хафа бўлмайсиз.

— Ҳай, омон бўлинг — дея хайрлашмоқчи бўлди Маҳкам ака, — сизни ҳам ишдан қўйдим.

— Э, менинг ишим нима бўларди, биров суриштирармиди? Вақтли бордим нима-ю, кеч бордим нима, жаноза ўқилардики шошиламанми?

(Боши газетанинг 17 июль сонида).

(Давоми бор).

ИБРАТЛИ ТАДҚИҚОТ

Танқид ва тақриз

Тарих фанлари кандидати Қ. Ҳасановнинг «ВКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиёда социализм қуриш учун курашда»*) китоби босилиб чиқди. Ўрта Осиёда социалистик революцияга бағишланган бу асар ўзининг кўп жиҳатлари билан республикамиз тарих фанига қўшилган маълум ҳисса деб айтишга асос беради. Зеро, бу масаланинг тарих фанида ҳар томонлама чуқур ёритилиши муҳим аҳамиятга эгадир. Асарда ВКП (б) Марказий Комитетининг 1924-1937 йиллар мобайнида Ўрта Осиё партия ташкилотларига раҳбарлик қилишдаги фаолияти ҳақида фикр юритилади.

Автор ВКП(б) Марказий Комитетининг Ўрта Осиё республикаларида социализм қурилишига раҳбарлик қилиш ҳамда республикалар коммунистик партияларини ташкил этиш соҳасидаги кўп қиррали фаолиятини бой архив материаллари асосида анча мукаммал умумлаштиришга муваффақ бўлган. Китобда ВКП(б) Марказий Комитетининг Ўрта Осиё партия ташкилотларига доимий равишда амалий ёрдам бергани қимматли манбалар асосида кенгроқ ёритилган. Дарҳақиқат, ВКП (б) Марказий Комитети бутун мамлакатда социализм қурилишига раҳбарликни амалга ошириш билан айни бир вақтда капиталистик тараққиёт босқичини четлаб ўтиб социалистик қурилиш сари дадил қадам ташлаган Ўрта Осиё республикаларига айниқса катта ёрдам берган. Китобда ана шу масала атрофлича анализ қилинган.

Китобхон асарни варақлар экан, ВКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиё республикаларида индустриялаштириш ва коллективлаштириш сиёсатини қандай амалга оширганлиги, маҳаллий миллатлар вакилларидан партия ҳамда совет ходимлари тайёрлаш тўғрисида қанчалик ғамхўрлик қилганлиги ҳақида келтирилган фактик мисолларда яққол кўради.

Коммунистик партиянинг кўзга кўринган арбоблари В. И. Лениннинг, партия Марказий Комитетининг топшириғига биноан Ўрта Осиё партия ташкилотлари ишига ҳар тарафлама амалий ёрдам берган эдилар. Китобда А. А. Андреев, С. И. Гусев, М. И. Калинин, В. В. Куйбишев, Я. Э. Рудзутак, М. В. Фрунзе, В. А. Бауман, И. А. Зеленский, шунингдек А. И. Икромов, Ф. Хўжаев ва бошқаларнинг Ўрта Осиёда социализм ғалабаси учун курашдаги фаолиятлари атрофлича кўрсатилган.

Китобда большевиклар партиясининг интернационал характери, унинг жанговарлик қобилияти тўғрисида гап бораркан, Ўрта Осиё партия ташкилотларининг маҳаллий аҳоли ҳисобига ўсиш динамикаси кўрсатилади ҳамда бу республикалардаги партиянинг социал ва миллий состави Коммунистик партия ҳақиқатан ҳам сиёсий ташкилот, энг интернационал партия эканлигини яққол тасдиқлайди деган хулоса баён этилади. Автор тўғри хулоса чиқариб, ВКП(б) Марказий Комитети пролетариатнинг состави миллий жиҳатдан турли хил бўлишига қарамай, амалда уларнинг ҳаммасини интернационализм байроғи остига бирлаштирди, дейди.

Автор партиявий-тарихий адабиётда биринчи бор ВКП(б) Марказий Комитети, Ўрта Осиё Бюросининг партиявий-ташкилий фаолиятини конкрет тарихий материаллар асосида очиб беришга уринган. У Марказий Комитетнинг Ўрта Осиё республикалари компартияларига раҳбарлик қилиш фаолиятининг форма ва методлари тўғрисида фикр юритади.

Шундай қилиб автор марксча-ленинча назариянинг марксистик партиянинг пролетариат диктатураси системасидаги раҳбарлик роли тўғрисидаги хулосаси асосида, Ўрта Осиё коммунистик ташкилотлари материаллари асосида ленинча Марказий Комитетнинг, Ўрта Осиё Бюросининг иш тажрибасини умумлаштириб, асослаб беришга интилади.

Ўрта Осиё республикаларида социалистик қайта қуришнинг бориши марказда ҳам, жойларда ҳам ягона процесс сифатида амалга оширилганлиги автор томонидан тўғри баён этилган. Шунингдек, у социализм қурилиши Россия Федерацияси, Украина ва мамлакатнинг бошқа районларида ҳам муваффақият билан амалга оширила борганлиги Ўрта Осиё республикаларида социализм қурилиши процессининг тезлашишида муҳим фактор бўлганлигини мисоллар асосида кўрсатган.

РКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросини ташкил этишда В. И. Лениннинг роли, Ўзбекистон, Туркманистон Компартиялари, Тожикистон, Қирғизистон ва Қорақалпоғистон область партия комитетларини, кейинчалик Тожикистон ва Қирғизистон Компартияларини тузишда РКП(б) Марказий Комитети томонидан кўрсатилган жуда катта ёрдам яхши таҳлил қилиб берилган. Ўзбекистон ва бошқа Ўрта Осиё республикалари Компартияларини тузишда актив иштирок этган кишиларнинг катта хизматлари қайд этилган.

Авторнинг илмий тадқиқотидан кўриниб турибдики, у ВКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиё республикалари партия ташкилотларини ғоявий-ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашда, СССРнинг пахта мустақиллигини амалга оширишда, беш йилликнинг дастлабки йилларида саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданиятни ривожлантиришда ғоятда катта тадбирларни амалга оширган. У архив манбалари асосида Ўрта Осиёда социалистик қурилишнинг бир қанча масалаларини, қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришнинг формалари, индустрлаштириш ва маданий революцияни амалга оширишнинг ўзига хос хусусиятларини кўрсатиб берган.

Китобнинг иккинчи беш йиллик даврига бағишланган бобидаги Ўрта Осиё республикаларида миллий масалани ҳал этишда партия амалга оширган тадбирлар шарҳланган бўлимлар диққатга сазовордир. Партия раҳбарлигида Ўрта Осиё республикалари ерли аҳолисининг революцион ижодкорлик фаолияти социал-сиёсий, иқтисодий ва маданий революцияни амалга оширишга қаратилганлигидан далолат берувчи кўпгина далиллар келтирилган. Ана шу бобда ВКП(б) Марказий Комитетининг ўлкада социализм қурилишини ниҳоясига етказиш борасидаги фаолияти ўз аксини топган. ВКП(б) Марказий Комитети Комиссиясининг фаолиятига тўлиқ анализ берилган.

Асарда ВКП(б) Марказий Комитети, Ўрта Осиё Бюросининг раҳбарлик роли кўрсатилиши билан бирга Ўзбекистон, Туркманистон, Тожикистон ва Қирғизистон Компартиялари ҳамда уларнинг маҳаллий органларининг ғоявий-ташкилий мустаҳкамланишига, уларнинг социалистик қурилишга раҳбарлик қилишдаги ролини [illegible]риб боришга ҳам ҳар тарафлама ёрдам берганликлари ўз ифодасини топган. Автор ВКП(б) Марказий Комитети, Совет ҳукумати, Ўрта Осиё Бюросининг ва рус ишчилар синфининг Ўрта Осиёда ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш соҳасидаги жуда катта ёрдамларини алоҳида таъкидлаб ўтган.

Китобда баъзибир камчиликлар ҳам борлигини кўрсатиб ўтмоқчимиз. Коммунистик партиянинг босмачиларга қарши курашдаги жанговар фаолияти етарли ёритилмаган. ВКП(б) Марказий Комитетининг ўрта ҳол деҳқонларга нисбатан тутган сиёсати яхши очиб берилмаган. Ўрта Осиё республикалари Компартиялари фаолиятларини ёритишда мавжуд ҳужжат ва материаллардан мутаносиб фойдаланилмаган.

Бу жузъий камчиликлар[illegible] қатъи назар ўртоқ Қ. Ҳасан[illegible] ушбу китобни яратиш уч[illegible] катта меҳнат с[illegible]рф қилган ва му[illegible]жалланган мақсадга эришган[illegible].

Китоб яхши [illegible] Лек[illegible] «Фан» нашриёти [illegible] ушбу асар[illegible] оз нусхада чи[illegible]ганлиги[illegible] кўнглимиз тўлмади. Иста[illegible] ки, нашриёт раҳбарлари [illegible]рихий адабиётимизга қимм[illegible] ҳисса сифатида қўшилган бу[illegible] ни ўзбек тилида ҳам чиқа[illegible] саласини ўйлаб кўрсалар[illegible].

М. НА[illegible]
тарих фанлари докт[illegible]фессор.

*) К. Хасанов «ЦК ВКП (б) в борьбе за построение социализма в Средней Азии». «Фан» нашриёти, 1968 йил.

ФАРҒОНА САНЪАТКОРЛАРИ ЖУРНАЛИСТЛАР МЕҲМОНИ

Шу кунларда пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган гўзал водий санъаткорлари ўз гастроль-томошаларини муваффақият билан намойиш этмоқдалар. Пойтахт жамоатчилиги бу талантли коллектив ижросида Комил Яшил, Тўхтасин Жалилов ҳамда Г. Собитовларнинг «Нурхон», Собир Абдулла, Музаффар Муҳамедов ва Тўхтасин Жалиловларнинг «Гул ва Наврўз» музикали драмаларини завқ билан томоша қилдилар. Дастлабки шу икки асарнинг ўзиёқ театрнинг бугунги қиёфасини, санъаткорларнинг талант ва маҳоратини кўрсатди.

Куни кеча меҳмон санъаткорлар — Фарғона область музикали драма ва комедия театрининг бир группа артистлари «Совет Ўзбекистони» газета редакциясига ташриф буюришди. Анъанавий бу ажойиб учрашувда «Ҳақиқати Ўзбекистон», «Тошкент ҳақиқати» газета редакциялари, нашриёт ва журналларнинг ходимлари ҳам иштирок этдилар.

Театрнинг бош режиссёри, Ўзбекистон ССР халқ артисти Зуннун Мадалиев журналистларга олтин водий санъаткорлари ҳақида, театр коллективи босиб ўтган шонли ижодий йўл тўғрисида, келгуси режалар ҳамда гастроль-сафар борасида гапириб берди.

Журналистлар билан ижодий учрашув-концертда фарғоналик санъаткорлар ўз маҳоратларини яна бир бор намойиш этдилар. Созандалар дилбар музика билан концертни бошлаб юборишди. Гул водий таронаси янграйди, Ҳабибахон Ҳожинабиева «Айланай» қўшиғини айтади, Гулчеҳра Қурбонова «Гулруҳ» рақсига тушар экан, нафис ҳаракатлар билан ҳамманинг эътиборини ўзига қаратди. Хушовоз хонандалар Жалолиддин Охунов, Исроилжон Усмонов, Маматвали Алиев, Каромат Аҳмедовалар ижро этган бир-биридан ширали, ранг-баранг ашулалар журналистлар таҳсинига сазовор бўлди.

Қўшиқ рақсга, рақс лапарга уланиб кетди. Севимли хонанда, Ўзбекистон ССР халқ артисти Муроджон Аҳмедов йиғилганларни ўз ашулалари билан хушнуд этса, моҳир рақс усталари Сабохон Носирова, Саломатхон Муллажоновалар «Феруза», «Келдим» каби рақсларни енгил, завқу-шавқ билан ижро этдилар.

А. ЮСУПОВ.

Суратда: Фарғоналик санъаткорлардан бир группаси.
И. Глауберзон фотоси.

ЯКОВ ФЕОДОСИЕВИЧ ШАЙДА

Шу йил 16 июлда Ленинград 274-умумий қурилиш поездининг бошлиғи Яков Феодосиевич Шайда фожиали равишда ҳалок бўлди.

Я. Ф. Шайда 1911 йили Украинада деҳқон оиласида туғилди.

У 1927 йилда техник қурувчи вазифасида меҳнат фаолиятини бошлади. 41 йил умри давомида Украина ва Россия Федерациясининг турли қурилиш ташкилотларида ишлади. У Москва шаҳрида йирик блокли қурилиш бошлиғининг ўринбосари, СССР Авиация саноати министрлигининг 1-трести бош инженери, Севастополда РСФСР шаҳар ва қишлоқ қурилиши трести бошқарувчиси ва бошқа кўп шаҳарларда шу сингари лавозимларда ишлади. Сўнгги икки йил мобайнида Я. Ф. Шайда табиий офатдан зарар кўрган Тошкент шаҳрининг тикланишида қатнашди.

Толмас меҳнаткаш ва яхши ташкилотчи бўлган Яков Феодосиевич партия йўллаган барча участкаларда фидокорона меҳнат қилди. У 1943 йилдан КПСС аъзосидир. Я. Ф. Шайданинг меҳнати Ватанимиз томонидан кўп марта тақдирланди. У Ленин ордени, Меҳнат Қизил байроқ ордени ва медаллар билан мукофотланган. Унга «РСФСРда хизмат кўрсатган қурувчи» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи» унвонлари берилган.

Яков Феодосиевич Шайданинг порлоқ хотираси бирга ишлаган ва уни билган кишиларнинг қалбида абадий яшайди. Бу ажойиб киши, коммунистнинг қўли билан пойтахтимизда бунёдга келган барча нарсалар ҳеч қачон унутилмайди.

С. Р. Расулов, В. В. Онунский, М. А. Толипов, Р. Н. Бобожонова, Ш. С. Аҳмадалиева, Ҳ. А. Асомов, В. С. Скребнев, К. С. Поспелов, К. А. Максимов, Г. М. Саркисов, М. Х. Қурбонов, И. А. Умаров, О. У. Умаров, А. К. Каримов, Э. Низомов, С. Омилов, М. В. Марков, М. П. Коханенко, В. Н. Маркин, П. Н. Харченко, Г. К. Гугушвили, Н. П. Дубров, Б. В. Симонов, Ю. Б. Огурский, Ю. М. Славин, А. В. Кудрявий, М. А. Мочкин, Л. В. Черняк.

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

Турли мамлакатларда

БИРЛИК ВА ЖИПСЛИК ШИОРИ ОСТИДА

ВАРШАВА, 16 июль. (ТАСС). Польшада чиққан бугунги газеталарнинг биринчи саҳифаларида социалистик мамлакатлар партия ва ҳукуматлари раҳбарларининг Варшавадаги учрашуви тўғрисидаги хабарлар эълон қилинган. «Жолнеж вольности» газетаси ўз сарлавҳасида «Марксизм-ленинизм принциплари асосида бирлик ва жипслик» деб уқтириб ўтади. Польша касаба союзлари марказий кенгашининг органи «Глос Праци» «Бирлик ва жипслик — замоннинг хоҳиши» деган сўзларни қизил ҳарфлар билан сарлавҳа қилиб берган.

БУДАПЕШТ, 16 июль. (ТАСС). Социалистик мамлакатлар партия ва ҳукуматлари раҳбарларининг Варшавадаги учрашуви тўғрисидаги ахборотни Будапештдаги ҳамма газеталар бугун биринчи саҳифаларида босиб чиқардилар.

«Мадьяр немзет» газетаси халқаро шарҳларида социалистик мамлакатларнинг раҳбарлари актуал халқаро проблемаларни, шунингдек халқаро ишчилар ҳаракати масалаларини қараб чиқдилар. Шу муносабат билан, дейилади шарҳларда, Вьетнам ва Яқин Шарқ ҳақида шунингдек империалистик кучларнинг социалистик мамлакатларга қарши қаратилган қўпорувчилик ишлари тўғрисида эслатиб ўтилади. «Мадьяр Немзет» газетаси учрашув қатнашчилари Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетига мактуб юборганликларини таъкидлайди.

«Непсабадшаг» газетаси Варшавадаги учрашув тўғрисида берган хабарида, бу учрашув қардошларча самимият ва тамомила якдиллик вазиятида ўтганлигини кўрсатади.

БЕРЛИН, 16 июль. (ТАСС). Социалистик мамлакатлар партия ва ҳукуматлари раҳбарларининг Варшавадаги учрашуви тамом бўлганлиги Германия Демократик Республикасининг бугун чиққан газеталари саҳифаларида асосий ўринни олган. Учрашув тўғрисидаги ахборот биринчи саҳифаларда босиб чиқарилган.

«Нойес Дойчланд» газетаси «Варшавадаги учрашув қардошларча якдиллик ва дўстлик вазиятида ўтди» деб ёзади.

«Берлинер цайтунг» газетаси социалистик мамлакатлар раҳбарларининг империализмга қарши курашда кучларни жипслаштиришга қатъий қарор берганликларини алоҳида қайд қилиб ўтади.

САЙГОНДА КЕНГАШ

ВАШИНГТОН, 16 июль. ТАСС мухбири А. МЕЛИКЯН хабар беради: АҚШ мудофаа министри Кларк Клиффорд Сайгонда Американинг Жанубий Вьетнамдаги қуролли кучлари қўмондони генерал Абрамс ва АҚШ элчиси Банкер билан учрашди. Америка агентликларининг хабар беришича, кенгашларда Жанубий Вьетнамдаги ҳарбий ва сиёсий аҳвол, шунингдек Сайгон армиясини кучайтириш тадбирлари муҳокама қилинди.

Пентагоннинг бошлиғи Сайгонга келиши билан Сайгон армияси Вьетнам урушида янада активроқ иштирок этиши учун унга қурол-яроғларнинг замонавий турларини етказиб беришни тезлаштириш ниятида эканлигини айтди.

СОВЕТ ҲУКУМАТИ МЕМОРАНДУМИ МАЪҚУЛЛАНМОҚДА

СОФИЯ, 16 июль. (ТАСС). Болгария Халқ Республикаси ҳукумати қуролсизланиш пойгасини тўхтатиш ва қуролсизланишнинг баъзи нечиктириб бўлмайдиган тадбирлари тўғрисидаги Совет ҳукуматининг меморандумига ижобий, ўз вақтида қилинган ва жуда фойдали иш, деб баҳо берди ва шу меморандумда илгари сурилган таклифларни тамомила қўллаб-қувватлашини билдирди. Болгария телеграф агентлигининг хабар беришича, меморандум тўғрисида Болгария Халқ Республикаси ташқи ишлар министри И. Башевнинг докладини муҳокама қилган Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг яқинда бўлиб ўтган мажлиси шу мазмунда қарор қабул қилди.

ИРОҚДА ТЎНТАРИШ

ПАРИЖ, 17 июль (ТАСС). Бағдод радиоси бугун эрталаб Ироқда тўнтариш бўлганлиги тўғрисида хабар берди ва «Революция қўмондонлик кенгаши» эълон қилган бир қанча ахборотларни эшиттирди. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Бағдоддан хабар беришича, пойтахтда комендант соати жорий этилган.

ПОРТУГАЛИЯ МУСТАМЛАКАЧИЛАРИНИНГ ТАЛАФОТИ

ДАКАР, 16 июль. (ТАСС). «Португалия» Гвинеяси Озодлик армиясининг жангчилари 12 июндан 28 июнгача [illegible]бий фронтда мустамлакачиларга бир қанча кучли зарбалар бердилар.

Гвинея ва Яшил Бурун ороллари мустақиллиги Африка партиясининг бу ерда тарқатилган ахборотида кўрсатиладики, шу вақт мобайнида Салазар жазо отрядларидан бўлган 106 киши қириб ташланган, олти ҳарбий казарма яксон қилинган, жазо отрядларининг Га-Хунжиа деган аҳоли яшайдиган пунктидаги мустаҳкамланган лагери ишғол қилинган, икки ўқ-дори омбори ва бир ёнилғи омбори портлатиб юборилган.

ВДР ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВАКИЛИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ПАРИЖ, 15 июль. (ТАСС). Парижда бўлаётган суҳбатларда ВДР делегациясининг расмий вакили Нгуен Тхань Ле бугун бўлган матбуот конференциясида сўзга чиқиб: «Бугунги кунгача ВДР ва АҚШ вакиллари ўртасида ўтказилаётган расмий суҳбатларда ҳеч қандай силжиш бўлмади»,— деди.

— Америка пропагандаси аллақандай «руҳлантирувчи аломатлар» борлиги тўғрисидаги қалбаки гапларни кўтариб чиқмоқда,— деди у.— Шундай қилиб, АҚШ жамоатчилик фикрини ва шу жумладан, Америка жамоатчилиги фикрини чалғитишга ва шу таҳлитда Вьетнам халқи ва барча прогрессив кишиларнинг Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилишни ва унга қарши бошқа уруш ҳаракатларини сўзсиз тўхтатиш тўғрисидаги қонуний талабларини қондиришдан бўйин товлашга интилмоқда.

— АҚШ ўзининг мустамлакачилик, босқинчилик ва агрессив сиёсатини давом эттиришга интилаётганлиги суҳбатларда биронта силжиш бўлмаётганлигининг сабабчисидир,— деди сўнгра Нгуен Тхань Ле. — Америка томони,— деб давом қилди у. — ҳамма вақт «яхши ниятда» эканлигини гапириб келаётган бўлса-да, аммо АҚШнинг хатти-ҳаракатлари бундай гапларни рад қилмоқда.

Нгуен Тхань Ле нутқининг охирида айтдики, АҚШ ВДРни бомбардимон қилишни ва унга қарши бошқа уруш ҳаракатларини сўзсиз тўхтатиш йўлига ўтмас экан, расмий суҳбатларда ҳеч қандай силжиш бўлишига ҳам умид тутиб бўлмайди. АҚШ агрессив урушдан воз кечмас экан, деди у, Шимол ва Жанубдаги 31 миллион вьетнамлик курашни давом эттираверади ҳамда Америка агрессорлари ва унинг малайлари устидан ғалаба қозонади.

ТИНЧ ОКЕАНДА ЯДРО СИНОВЛАРИ

ПАРИЖ, 16 июль. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги мухбирининг хабар беришича, Франция кеча Тинч океандаги Муруроа полигонида ҳозирги синовлар сериясидан иккинчи марта экспериментал ядро қурилмасини портлатди.

Франция қуролли кучлар министрлиги ўрта даражадаги қувватга эга бўлган ядро қурилмаси портлатилди, деб хабар берди.

Хельсинки шаҳрининг қуш парвози баландлигидан кўриниши. Мамлакат пойтахтини шимолнинг зангори осмони остидаги ва яшил денгиз бўйидаги оқ шаҳар деб аташади ҳам.

В. Павлов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ

Ўзбекистоннинг «Спартак» кўнгилли спорт жамияти ўспирин енгил атлетикачилари СССР биринчилиги учун Гомель шаҳрида ўтказилган мусобақаларда қатнашиб, пойтахтимизга қайтиб келдилар.

Самарқандлик Василий Кишкин 400 метр масофани 49 минут 3 секундда босиб ўтиб, «Спартак» жамияти бўйича 1968 йил СССР чемпиони унвонини олди.

«Спартак» жамиятининг аъзоси Светлана Кателина копьё иргитиш бўйича ажойиб муваффақиятни қўлга киритди. У бу йил иккинчи марта СССР спорт мастери унвонини олди. У копьёни 51 метр 8 сантиметр узоқликка отди ва биринчи ўринни эгаллади, «Спартак» жамияти чемпиони номини олди.

Киев шаҳрида СССР биринчилиги учун ўспирин спортчилар орасида ўтказилган мусобақада ўзбекистонлик қизлар командаси қўл тўпи бўйича Қирғизистон командаси устидан 17:10 ҳисоби билан ғалаба қозонди. Ўзбекистонлик ўспиринлар командаси эса 16:28 ҳисоби билан РСФСР командасига ютқазиб қўйдилар.

* * *

Стол тенниси бўйича ўтказилган мусобақада ўзбекистонлик теннисчилар командаси Грузия командаси устидан ғалаба қозонди,

* * *

Республика шахматчилари ва классик кураш паҳлавонлари СССР биринчилиги мусобақасида олтинчи ўринни эгалладилар.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Қашқадарё ва Сурхондарё областларида ҳавонинг очиқ бўлиши кутилади. Шимол томондан секундига 3—7 метр, Бухоро областида эса 5—10 метр тезликда шамол эсади. 30—35, Жанубда 39 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда кечаси бироз ҳаво булутли бўлади, кундузи ҳаво ўзгариб турса ҳам ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси 18—20, кундузи 30—32 даража иссиқ бўлади.

АЖОЙИБОТЛАР

СУЗУВЧИ ҲОВЛИЛАР

КАМБОДЖАДА (Жануби-Шарқий Осиё) ғалати бир кўл бор. Унинг номи Топле-Сан (Буюк кўл) деб аталади. Ҳозир бу ерда тропик жалалари қуймоқда. Лекин бу селлар кўл атрофидаги қишлоқлар учун хавфли эмас. Чунки бу ерда уйлар баланд ёғочларнинг устига қурилган. Қўшнилар бир-бирларининикига худди дорбозлардек осма кўприк ва арқонлар орқали ўтиб қайтишади.

Кўл атрофидаги бир қанча хонадонлар эса «сузувчи ҳовли»ларда истиқомат қилишади. Уларнинг уйлари тахталар устига қурилган. Бу хонадонлар сел пайтида ҳовлилари билан бирга кўл устида сузиб юришади. Кўлдан балиқ тутиб, қуритишади. Топле-Сан чинакам балиқ фабрикасидир.

ХАВФЛИ «ОЙНА»

АҚШДА қуёш нурларидан фойдаланиш мақсадида пластмассадан жуда катта ойна ясалди. Унинг усти алюмин фольгаси билан қопланган.

Лекин бу «ойна»ни мўлжалланган ерга қандай қилиб олиб бориш муаммоси кўндаланг туриб қолди. Чунки, унга тушган қуёш нури йўллардаги уйларни ва бошқа нарсаларни ёндириб юбориши, шуъласи кўп кишиларни кўр қилиб қўйиши мумкин. Шу сабабли бу қўрқинчли «ойна»ни фақат тунда олиб юришга қарор қилишди.

ҚАЙСИ РАНГ ЯХШИ

СЕГЕДДАГИ (Венгрия) ўсимликшунослик институти олимлари ҳар хил рангларнинг парникда ўсаётган ниҳолларнинг ривожига таъсирини ўргандилар. Улар изланиш натижасида, агар парниклар ёзнинг боши ва баҳорда сариқ рангли плёнкалар билан ёпилса, ўсимликлар тез ривожланади, деган хулосага келишди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — «Дилбарим» (концерт), 9.30 — Чолғу пьесалари, 10.30— Халқ талантлари концерти, 11.15 — «Тежамкорлик асосида», 11.25 — Концерт, 12.15 — «Шаҳар қад кўтаради», 13.30 — Бутуниттифоқ радиоси эстрада оркестри чалади, 16.10 — «Ленин абадий барҳаёт», 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 18.00 — «Халқ контроли амалда», 18.10 — Ўрта Осиё халқларининг куйлари, 19.20 — Татар куйлари, 20.00 — «Ёшлик» программаси, 20.30 — Ўзбекистон композиторлари опералларидан парчалар 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат, 21.10 — Кечки концерт, 22.20 — Рақс куйлари, 22.40 — Бир актёр ижросида. А. П. Чехов «Ёвуз ниятли киши», 23.15 — Лирика кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 19.00 — **Телеянгиликлар**, 19.15 — **Фунтик ва бодринглар** (мультфильм), 19.35 — **Кўрсатишлар программаси ва эълонлар**, 19.45 — **Митя** (телеспектакль).

Ўзбек тилида: 20.55 — **Телеянгиликлар**, 21.10 — **Ильич орзулари барҳаёт**, 21.30 — **Т. Қодиров куйлайди**, 22.30 — **Киноянгиликлар.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **Амур соҳилидаги шаҳар** (телефильм), 20.20 **Янги реформа амалда.**

Рус тилида: 20.35 — **Йўлдаги кишилар** (илмий-оммабоп фильм), 20.55 — **Венгер балети солистлари**, 21.25 — **Қора сеҳргарликнинг бир соати** (телевизион бадиий фильм).

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги
РЕСПУБЛИКА МУЗИКА МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ
1968/69 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактаб-интернатга умумий таълим мактабларининг 4-синфини битирган музикага қобилиятли ўғил болалар қабул қилинади.

Машғулотлар ўзбек ҳамда рус тилларида олиб борилади.

Конкурсдан ўтиб мактаб-интернатга қабул қилинганлар тўлиқ давлат таъминотига ўтадилар ва мактабни тамом лаганда умумий ва духовой инструментлар, ҳамда аккордеон класслари бўйича музика ўрта маълумотига эга бўладилар.

Мактаб-интернатга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак:

Мактаб директори номига ариза, турар-жойидан справка (оила аъзоларининг сони кўрсатилади) ота-онасининг ишлайдиган жойидан (иш ҳақи кўрсатилган ҳолда) справка, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳноманинг асл нусхаси, ҳамма синфлардаги ўзлаштириш табеллари, мактабдан характеристика, 2 фотосурат (3 Х 4), медицина справка (барча анализлари билан).

Ҳужжатлар 20 августгача қабул қилинади.

Мактаб-интернатга кирувчилар.

она тилидан (рус группаларига кирувчилар — рус тилидан — ёзма (диктант), арифметикадан — ёзма, музикадан (эшитиши ва ритм) имтиҳон топширадилар.

Имтиҳонлар 20 августдан 25 августгача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленин қишлоқ совети, Табиат музейидан 44, 81, 85-автобуслар қатнайди.

Автомобиль транспорти ва тош йўллар Министрлиги
ҚЎҚОН АВТОМОБИЛЬ-ЙЎЛ ТЕХНИКУМИ
1968—1969 ўқув йилига кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди:

автомобилларга техник хизмат кўрсатиш, ремонт қилиш бўйича техник-механиклар, автомобиль транспортини эксплуатация қилиш техниклари, йўл қуриш машиналари ва ускуналарини ремонт ҳамда эксплуатация қилиш бўйича техник-механиклар, автомобиль йўллари ва кўприклар қуриш ва уларни эксплуатация қилиш бўйича техник-қурувчилар.

Техникумга тўлиқсиз ўрта ва ўрта маълумотли граждан лар қабул қилинади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Техникумга қабул қилинганларга умумий тартибда стипендия берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Техникум адреси: Қўқон шаҳар, М. Горький кўчаси, 145-уй. Телефон 28-95.

ТОШКЕНТ ШАҲАР
2-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1968—69 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Билим юрти юқори малакали ишчи кадрлар тайёрлайди, токарлар, фрезеровщиклар, саноат маҳсулотларини йиғувчи слесарь-сборщиклар, слесарь-ремонтчилар, слесарь медниклар, слесарь-монтажчилар.

Билим юртига 8, 10-синф маълумотига эга бўлган 15-25 ёшдагилар қабул қилинади.

Ўқиш 1 йилдан 2 йилгача давом этади.

Ўқиш вақти иш стажига киради.

Ўқишга қабул қилинган ўқувчиларга машинасозлик техникумларининг 3-курси студентлари қаторида стипендия тўланади (23 сўм 50 т.), аълочиларга эса 25% миқдорида кўпроқ тўланади.

Билим юртига кирувчилар қабул комиссиясига қуйидаги ҳужжатларни топширадилар:

ариза, автобиография, етуклик аттестати ёки табель, паспорт ёки метрика, ҳарбий ҳужжати ва 3х4 размерли 6 фотокарточка, турар жойидан справка, мактабдан олинган характеристика.

Адрес: Тошкент шаҳар, Усмон Юсупов кўчаси, Авиацион проезди, 10-уй (10-трамвайнинг «М. Горький» бекати, 10-троллейбус, автобуслар № 8, 10, 14)

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216. Халқаро ҳаёт — В37604. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 3—08, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

Б № — 166. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 02626.